

Πανεπιστήμιο Αθηνών
Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής (ΕΕΕΠ)
eep.pspa.uoa.gr
Email: newsletter_eep@pspa.uoa.gr
Τηλ: 2103689535.

Ενημερωτικό Δελτίο

για τις

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Τεύχος 53, Ιούλιος 2009.

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6029

Π.Κ. Ιωακειμίδης, «Τα αποτελέσματα της Ομάδας -8»»	3
Επισκόπηση	4
Φάκελος: Από τη Τσεχική στη Σουηδική Προεδρία	10
Παρακολούθηση των εκθέσεων διεθνών οργανισμών, μη κυβερνητικών οργανώσεων και της επιστημονικής έρευνας για την ελληνική οικονομία και την Ε.Ε. - ΙΟΒΕ, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, Μάιος 2009.	23
Τύπος - Ελληνικός - Ξένος	26
Τεκμηρίωση - Επισκόπηση Έρευνας. - Τεκμηρίωση.	27
Εκδηλώσεις	30

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΕΕΠ)
Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης
Τομέας Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών**

Το Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής (ΕΕΕΠ) ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 2002 βάσει του Προεδρικού Διατάγματος 278/2002 στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Πρόκειται για έναν ανεξάρτητο, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ερευνητικό και εκπαιδευτικό φορέα που λειτουργεί εντός Πανεπιστημίου διατηρώντας ωστόσο ευρεία διοικητική και οικονομική αυτονομία. Το Εργαστήριο στοχεύει τόσο στην εξειδικευμένη μελέτη και διακλαδική προσέγγιση του φαινομένου της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης όσο και στην προώθηση του διαλόγου σε επιστημονική βάση. Συνεργάζεται με τα Εργαστήρια Μελέτης Ελληνογερμανικών Σχέσεων, Μελέτης της Μετανάστευσης και της Διασποράς του Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και με το Κέντρο Πολιτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Πανεπιστημίου Κρήτης. Επίσης, συνδέεται με το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών και Διεθνών Σπουδών και με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Τεκμηρίωσης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή:

- Τη συστηματική παρακολούθηση, ανάλυση, ερμηνεία και αξιολόγηση των εξελίξεων στον Ευρωπαϊκό χώρο.
- Τη συνεργασία και ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων με άλλα ακαδημαϊκά ή ερευνητικά ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Τη συμμετοχή σε εθνικά, κοινοτικά ή διεθνή προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και επιμόρφωσης προσωπικού.
- Την ανάπτυξη προγραμμάτων διδασκαλίας και τη διεξαγωγή βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας.
- Την οργάνωση σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων, καθώς και την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων.

Διευθυντής Εργαστηρίου: Καθηγητής Π.Κ. Ιωακειμίδης

Υπεύθυνη Ερευνητικής και Διαχειριστικής Στήριξης Εργαστηρίου: Κλεοπάτρα Ματσουκά

Επιστημονικό Συμβούλιο: Π. Κ. Ιωακειμίδης, Π. Καζάκος, Ν. Μαραβέγιας, Μ. Τσινισιζέλης, Κ.

Υφαντής, Ι. Υφαντόπουλος, Π. Βαρβαρούσης, Σ. Βέρνυ, Ε. Δούση, Ν. Κουτσιαράς.

Με το Εργαστήριο συνεργάζονται επίσης μέλη ΔΕΠ άλλων Πανεπιστημίων

Μηνιαία Έκδοση

Ιδιοκτήτης : Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα
Εκδότης (κ' Επιστημονικός Υπεύθυνος Δελτίου) : Π. Κ. Ιωακειμίδης, Διευθυντής Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα.

Συντακτική ομάδα: Δρ. Άννα Βαλλιανάτου (υπεύθυνη σύνταξης), Κλεοπάτρα Ματσουκά.

Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν οι Αλεξία Αλεξανδροπούλου και Γιορίνα Μaráτση.

Για τυχόν παρατηρήσεις και σχόλια: 2103689535, newsletter_eeep@pspa.uoa.gr

Π.Κ. Ιωακειμίδης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Μέλος Δ.Σ. ΕΛΙΑΜΕΠ

«Τα αποτελέσματα της Ομάδας -8»

Στις αρχές Ιουλίου πραγματοποιήθηκε στην σεισμόπληκτη πόλη Λα Ακουίλα της Ιταλίας η διάσκεψη κορυφής της Ομάδας των Οκτώ (G8) περισσότερο αναπτυγμένων κρατών της υφελίου (ΗΠΑ, Καναδάς, Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ιαπωνία, Ρωσία). Στην διάσκεψη είχε κληθεί και συμμετείχε επίσης ομάδα αναπτυσσόμενων κρατών, επικεφαλής διεθνών οργανισμών, κ.α. Η διάσκεψη διήρκεσε τρεις ολόκληρες μέρες και κατέληξε σε ένα κείμενο για όλα τα θέματα που απασχολούν τον πλανήτη από την οικονομική κρίση, την κλιματική αλλαγή, την καταπολέμηση της φτώχειας, τον Ιράν, Μ. Ανατολή, Αφγανιστάν, κ.λπ. Διαβάζοντας το κείμενο αυτό είναι ιδιαίτερα δύσκολο για οποιονδήποτε να καταλάβει εάν οι ηγέτες έχουν πράγματι δεσμευθεί σε κάτι συγκεκριμένο ή απλώς εκφράζουν ευσεβείς πόθους, ευχολόγια δηλαδή χωρίς συγκεκριμένο αντίκρουσμα. Φοβάμαι ότι πρόκειται για το τελευταίο. Λόγια, λόγια, λόγια.

Το γεγονός αυτό εγείρει ένα κρίσιμο ζήτημα που αφορά όλους μας: το ζήτημα της παγκόσμιας διακυβέρνησης και το κατά πόσο αυτή ανταποκρίνεται στις σημερινές πραγματικότητες και προκλήσεις. Και η απλή απάντηση είναι ότι δεν ανταποκρίνεται. Πρώτα απ' όλα η Ομάδα των Οκτώ δεν είναι καθόλου αντιπροσωπευτική. Χώρες σημαντικές για το παγκόσμιο σύστημα και οικονομία, όπως η Κίνα, Ινδία, Βραζιλία, Ν. Αφρική δεν συμμετέχουν ως θεσμικά μέλη στην Ομάδα. Απλώς καλούνται μερικές φορές να πούνε την άποψη τους. Από την οπτική επομένως της αντιπροσωπευτικότητας, η Ομάδα των Είκοσι (G20) που περιλαμβάνει στους κόλπους της ένα μεγαλύτερο αριθμό κρατών είναι ίσως ένα καλύτερο πλαίσιο για την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων τουλάχιστον.

Ωστόσο το πρόβλημα δεν σταματά εδώ. Άλλοι θεσμοί του παγκόσμιου συστήματος όπως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), η Παγκόσμια Τράπεζα, το Συμβούλιο Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών κ.α. θα πρέπει να γίνουν επίσης πιο αντιπροσωπευτικοί στην σύνθεση τους. Παράλληλα, είναι αναγκαίος ένας μηχανισμός που θα διασφαλίζει ότι οι οποιεσδήποτε δεσμεύσεις σε πολιτικό επίπεδο θα τηρούνται, ότι τα λόγια θα μεταφράζονται σε πράξεις και ιδιαίτερα τα λόγια και δεσμεύσεις εκείνες που συνδέονται με την ενίσχυση των αναπτυσσόμενων χωρών από πλευράς αναπτυγμένων (χορήγηση οικονομικής βοήθειας, κ.λπ)

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ -8

Οι ηγέτες της Ομάδας- 8 (G8) που συναντήθηκαν στην πόλη L'Aquila της Ιταλίας και συνεδρίασαν για τρεις ημέρες (8-10 Ιουλίου) συμφώνησαν ότι πρέπει να συγκρατήσουν τη άνοδο της θερμοκρασίας παγκοσμίως στους 2 βαθμούς Κελσίου, σε σύγκριση με τα προ-βιομηχανικά επίπεδα. Είναι η πρώτη φορά που δεσμεύθηκαν οι ανεπτυγμένες χώρες για την επίτευξη αυτού του στόχου. Σύμφωνα με επιστήμονες των Ηνωμένων Εθνών, ο βαθμός αύξησης δύο μονάδων είναι ο μέγιστος που μπορεί να επιτραπεί, αν θέλουμε να αποφύγουμε αμετάκλητες κλιματικές αλλαγές. Οι ηγέτες της Ομάδας-8 δήλωσαν ότι τα παγκόσμια επίπεδα εκπομπών θα πρέπει να μειωθούν κατά 50% έως το 2050, και ότι για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, οι ανεπτυγμένες χώρες οφείλουν να μειώσουν τα επίπεδα εκπομπών τους κατά 80% κατά το ίδιο χρονικό διάστημα. Το ανακοινωθέν όμως που εκπονήθηκε μετά τη Διάσκεψη δεν περιλαμβάνει ουσιαστική δέσμευση των αναπτυσσόμενων χωρών, ορισμένες εκ των οποίων είναι οι μεγαλύτεροι παραγωγοί εκπομπών. Στο ανακοινωθέν δεν προβλέπεται ακριβές έτος αναφοράς, επισημαίνοντας ότι οι περικοπές πρέπει να επιτευχθούν σε σχέση με το «1990 ή πιο πρόσφατα χρόνια», δημιουργώντας σύγχυση για τα ακριβή επίπεδα των περικοπών των εκπομπών. Επίσης, δε γίνεται αναφορά σε μεσοπρόθεσμους στόχους, όπως είχε ζητήσει ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jose Manuel Barroso σε συνέντευξη τύπου πριν από τη Διάσκεψη. Η σύναψη μιας ευρύτερης συμφωνίας ήταν ιδιαίτερα δύσκολη. Δεν ήταν εύκολο να συμφωνήσουν Βραζιλία, Κίνα, Ινδία, Μεξικό και Νότια Αφρική -

το G5 - να υπογράψουν το στόχο της μείωσης στο 50% των εκπομπών μέχρι το 2050, χωρίς να προβλέπεται κάποια ειδική χρηματοδοτική υπόσχεση από τις πλουσιότερες χώρες. Η πρόωρη αποχώρηση του Προέδρου της Κίνας Hu Jintao αποτέλεσε έναν ακόμη δυσμενή παράγοντα για την επίτευξη συμφωνίας.

Αναπτυγμένες και αναπτυσσόμενες χώρες συναντήθηκαν σε ένα οικονομικό φόρουμ, παρουσία του Προέδρου των ΗΠΑ Barack Obama. Οι ηγέτες της Ομάδας- 8 ανακοίνωσαν ότι έχουν εμφανισθεί σημάδια ανάκαμψης, επισημαίνοντας, όμως, ότι ελλοχεύουν πολλοί κίνδυνοι. Ωστόσο, δεν υπήρξε ουσιαστική συμφωνία για την αντιμετώπιση της αύξησης της ανεργίας και για το ρυθμό ανάκτησης των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού. Η Γερμανίδα καγκελάρια Angela Merkel και ο Σουηδός πρωθυπουργός Fredrik Reinfeldt - του οποίου η χώρα ασκεί την Προεδρία της Ε.Ε. - ζήτησαν τον καθορισμό συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος για τη μείωση των ελλειμμάτων. Αντιμέτωπος με μια λιγότερο σοβαρή ύφεση σε σχέση με άλλες δυτικές χώρες, ο Καναδάς υποστηρίζει την ίδια άποψη. ΗΠΑ, Ιαπωνία, Γαλλία και Βρετανία αντιτίθεντο στην ανάληψη δεσμεύσεων για συγκεκριμένων στρατηγικών εξόδου έως ότου περάσει η κρίση.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ¹;

Το Ειδικό Ευρωβαρόμετρο του Ιουλίου 2009 παρουσιάζει τα αποτελέσματα σχετικής έρευνας που

¹ ec.europa.eu/ellada/news/news/20090717_eurobarometre_el.htm

πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του 2009.

Η έρευνα εξετάζει κυρίως τα εξής:

- Πώς οι πολίτες αντιλαμβάνονται την κλιματική αλλαγή σε σχέση με άλλα προβλήματα
- Αν θεωρούν ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί σοβαρό πρόβλημα
- Τον βαθμό πληροφόρησης των πολιτών για την κλιματική αλλαγή - τις αιτίες που την προκαλούν, τις συνέπειές της και τους τρόπους καταπολέμησής της
- Το πώς οι πολίτες αντιμετωπίζουν τα εναλλακτικά καύσιμα και τις εκπομπές CO2
- Αν πιστεύουν ότι η κλιματική αλλαγή μπορεί να σταματήσει και τι αντίκτυπο έχει στην ευρωπαϊκή οικονομία
- Αν έχουν αναλάβει ατομική δράση για να καταπολεμήσουν την κλιματική αλλαγή.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, τα τρία σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος σήμερα είναι η φτώχεια, παγκόσμια οικονομική κρίση και η κλιματική αλλαγή. Το ήμισυ των Ευρωπαίων (50%) πιστεύουν ότι η κλιματική αλλαγή συνιστά μείζονα πρόκληση για τον κόσμο. Σε επίπεδο χώρας, η κλιματική αλλαγή αντιμετωπίζεται ως σοβαρό πρόβλημα ιδίως στη Σουηδία (82%), στην Κύπρο (76%) και στην Ελλάδα (71%) ενώ η σοβαρότητά της περιορίζεται στην Πολωνία (33%), την Τσεχική Δημοκρατία (33%), την Τουρκία (32%) και την Πορτογαλία (30%).

Αντιθέτως, τα οικονομικά οφέλη που μπορούμε να αποκομίσουμε από την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής σημειώνουν σαφή αύξηση: 62% σήμερα έναντι 56% πριν από ένα χρόνο.

Η συνειδητοποίηση των μέσων που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής

αυξάνει η παραμένει σταθερή αναλόγως των περιπτώσεων:

- Το 75% των Ευρωπαίων έναντι 70% πέρυσι, θεωρεί ότι για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να προσφύγουμε στη χρήση εναλλακτικών καυσίμων, όπως των «βιοκαυσίμων»
- Το 59% των Ευρωπαίων έναντι 61% πέρυσι, δηλώνει ότι έχει δραστηριοποιηθεί ατομικά για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.
- Το 30%, έναντι 30% και πέρυσι, θεωρεί ότι οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα επηρεάζουν την κλιματική αλλαγή οριακά μόνο.
- Μόνο το 27% έναντι 26% πέρυσι, θεωρεί ότι η σοβαρότητα της κλιματικής αλλαγής υπερτιμάται ενώ το 31% έναντι 31% και πέρυσι, υποστηρίζει ότι η κλιματική αλλαγή δεν είναι δυνατόν να ανακοπεί.

Οι άνδρες είναι κατά μέσο όρο καλύτερα ενημερωμένοι σε σχέση με τις γυναίκες όσον αφορά την κλιματική αλλαγή.

Γενικά, οι πολίτες που δηλώνουν ότι είναι καλύτερα ενημερωμένοι για την κλιματική αλλαγή προέρχονται από τις χώρες της βόρειας Ευρώπης: Σουηδία, Κάτω Χώρες, Φινλανδία. Αντιθέτως, λιγότερο ενημερωμένοι δηλώνουν οι πολίτες της Τουρκίας, της Ρουμανίας, της Βουλγαρίας και της Λιθουανίας σχετικά με τις αιτίες, τις συνέπειες και τους τρόπους καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής.

ΣΥΝΟΗΚΗ ΤΗΣ ΛΙΣΑΒΟΝΑΣ: ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΙΡΛΑΝΔΙΑ.

Λίγο περισσότερο από ένα έτος μετά την απόρριψη της Συνθήκης της Λισαβόνας από την Ιρλανδία, το Δουβλίνο ανακοίνωσε τη διεξαγωγή ενός δεύτερου δημοψηφίσματος στις 2 Οκτωβρίου 2009. Η κίνηση αυτή είναι

αποτέλεσμα συμφωνίας της ιρλανδικής κυβέρνησης με τα άλλα κράτη μέλη για ένα πακέτο εγγυήσεων για την ερμηνεία της Συνθήκης στους τομείς της ουδετερότητας, της φορολογικής κυριαρχίας και των κοινωνικών και ηθικών ζητημάτων. Σε αυτούς τους τομείς είχε εντοπισθεί σύγχυση από τους Ιρλανδούς ψηφοφόρους για τις επιπτώσεις της Συνθήκης της Λισαβόνας.

Ο Ιρλανδός πρωθυπουργός Brian Cowen όταν ανακοίνωσε την ημερομηνία της διεξαγωγής δημοψηφίσματος, υποστήριξε ότι οι ανησυχίες των Ιρλανδών ψηφοφόρων καλύπτονται από τις νομικές εγγυήσεις που έχουν δοθεί. Υπενθυμίζεται ότι η Ιρλανδία ήταν η μόνη χώρα που είχε θέσει τη Συνθήκη της Λισαβόνας σε δημοψήφισμα το περασμένο έτος. Κεντρικά επιχειρήματα των υπέρμαχων του «όχι» ήταν ότι με τη νέα Συνθήκη η Ε.Ε. θα θεσμοθετήσει φορολογικούς συντελεστές, ότι νομιμοποιείται η άμβλωση και ότι ο ιρλανδικός στρατός θα συμμετέχει στις ειρηνευτικές επιχειρήσεις της Ε.Ε. Στο πλαίσιο του γενικού πακέτου εγγυήσεων, εξασφαλίστηκε ότι ο αριθμός των Επιτρόπων θα παραμείνει ένας ανά κράτος μέλος, ακόμη και μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, που προβλέπει τη μείωση του μεγέθους της Επιτροπής. Επισημαίνεται ότι η κατάσταση στην Ιρλανδία έχει αλλάξει σημαντικά από τον περασμένο χρόνο, με τη χώρα να έχει πληγεί από την παγκόσμια οικονομική ύφεση. Δημοσκοπήσεις και αναλύσεις προβλέπουν ότι στο δημοψήφισμα θα υπερψηφισθεί η Συνθήκη της Λισαβόνας.

Η κυβέρνηση προσδοκά να καταστήσει τη δυσανάγνωστη Συνθήκη πιο προσιτή στους ψηφοφόρους. Για αυτό το λόγο δημιούργησε μια ιστοσελίδα στην οποία εξηγεί τις ρυθμίσεις της Συνθήκης και απέστειλε κάρτες σε όλα τα

νοικοκυριά στις οποίες περιγράφει τις νομικές εγγυήσεις που δόθηκαν. Επιπλέον, το νομοσχέδιο για το δημοψήφισμα έχει ως στόχο να διαλύσει τους φόβους κάθε ψηφοφόρου ότι οι αποφάσεις μπορούν να λαμβάνονται στην Ε.Ε. χωρίς εθνικό έλεγχο, αυξάνοντας τις αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Αν και όλες οι άλλες χώρες έχουν επικυρώσει τη Συνθήκη, στις Γερμανία, Τσεχία και Πολωνία εκκρεμεί ακόμη η διαδικασία επικύρωσης με την υπογραφή από τους προέδρους των χωρών.

ΕΙΔΙΚΟ ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ².

Σύμφωνα με νέα έρευνα που δημοσιεύθηκε στις 24 Ιουλίου 2009, το 61% των Ευρωπαίων πιστεύουν ότι η οικονομική κρίση θα επηρεάσει ακόμη περισσότερο την απασχόληση. Το ένα τρίτο των εργαζομένων «ανησυχεί πολύ» για το ότι ενδέχεται να χάσει την εργασία του εξαιτίας της κρίσης. Ωστόσο, το 72% των Ευρωπαίων πιστεύει ότι η δράση της Ε.Ε. είναι θετική όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την καταπολέμηση της ανεργίας, και το ένα τρίτο γνωρίζει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο – το κύριο μέσο της ΕΕ για επένδυση στους εργαζόμενους και για τη διατήρηση της απασχόλησης.

Όσον αφορά στο ρόλο της ΕΕ στην απασχόληση, το 52% των Ευρωπαίων θεωρεί ότι είναι θετικός και το ποσοστό αυτό αυξάνεται σημαντικά όταν εξετάζονται ειδικά θέματα. Θετικός θεωρείται ο ρόλος της ΕΕ όσον αφορά τη βελτίωση της πρόσβασης στην εκπαίδευση και κατάρτιση (78%), την προώθηση της ισότητας των φύλων (76%), την καταπολέμηση άλλων μορφών

² ec.europa.eu/ellada/news/news/20090724_eurobarometre_el.htm

διακρίσεων (73%) και τη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης και τη μείωση της ανεργίας (72%).

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, περίπου το 3,5% των Ευρωπαίων εργαζομένων είχε προσωπική εμπειρία απώλειας θέσης εργασίας εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Το 24% των ερωτηθέντων γνωρίζει έναν συνάδελφο που έχασε την εργασία του και το 36% γνωρίζει κάποιον φίλο ή μέλος της οικογένειάς του που έχει υποστεί τις επιπτώσεις. Οι χώρες που επλήγησαν περισσότερο είναι η Λετονία, η Λιθουανία, η Ισπανία και η Ιρλανδία, ενώ το Λουξεμβούργο, η Ελλάδα και οι Κάτω Χώρες αντιμετώπισαν συγκριτικά μικρότερη απώλεια θέσεων εργασίας.

Το ένα τρίτο των Ευρωπαίων εργαζομένων (32%) «ανησυχεί πολύ» για το ενδεχόμενο να χάσει την εργασία του στο μέλλον, ενώ περισσότεροι άνθρωποι ανησυχούν μήπως χάσει την εργασία του ο σύντροφός τους (38%) ή τα παιδιά τους (47%). Ο βαθμός ανησυχίας συνδέεται άμεσα με το αναφερόμενο ποσοστό απώλειας θέσεων εργασίας. Οι πολίτες των χωρών που είχαν τις μεγαλύτερες απώλειες θέσεων εργασίας είναι εκείνοι που ανησυχούν περισσότερο για περαιτέρω περικοπές θέσεων εργασίας.

Η ανησυχία για τις απώλειες θέσεων εργασίας εξηγείται και συνδυάζεται με το γεγονός ότι τουλάχιστον 6 στους 10 Ευρωπαίους θεωρούν ότι οι χειρότερες επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης δεν έχουν ακόμα εμφανιστεί και μόνο το 28% πιστεύει ότι η κρίση έχει κορυφωθεί. Τα υψηλότερα ποσοστά εμφανίζουν οι Βαλτικές Χώρες (82% στη Λετονία, 76% στην Εσθονία και 74% στη Λιθουανία πιστεύουν ότι οι χειρότερες επιπτώσεις δεν έχουν ακόμη γίνει αισθητές). Σε χώρες όπου έχει

εφαρμοστεί μια συνολική προσέγγιση στην ευελιξία με ασφάλεια οι προβλέψεις είναι πιο θετικές: το 45% των Σουηδών και το 36% των Δανών πιστεύει ότι η κορύφωση της κρίσης βρίσκεται πια στο παρελθόν.

Εάν έπρεπε να βρουν μια νέα εργασία, οι περισσότεροι ερωτηθέντες θα επέλεγαν τον ίδιο τύπο εργασίας στον ίδιο τόπο ή, εναλλακτικά, θα διεύρυναν την αναζήτησή τους σε διαφορετικό τόπο, επιδεικνύοντας περισσότερη προθυμία για μετακίνηση προς μια νέα περιοχή απ'ότι για μετακίνησή τους προς ένα νέο είδος εργασίας. Περίπου ένας στους τέσσερις Ευρωπαίους που δεν εργάζονται δηλώνει ότι θα δεχόταν οποιαδήποτε εργασία, αποτέλεσμα που δεν έχει αλλάξει σημαντικά από το 2006. Η πλειονότητα των Ευρωπαίων θεωρεί ότι, στην εποχή μας, η επαγγελματική πείρα και τα προσόντα είναι οι δύο σημαντικότεροι παράγοντες για την εξεύρεση μια νέας θέσης εργασίας με ευκολία, συνοδευόμενοι από την προσαρμοστικότητα.

Γενικά, το ένα τρίτο των Ευρωπαίων (33%) γνωρίζει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το κύριο μέσο της ΕΕ για την υποστήριξη εκείνων που ενδέχεται να χάσουν την εργασία τους εξαιτίας της κρίσης. Το Ταμείο είναι περισσότερο γνωστό στη Σλοβακία (59%), στην Πορτογαλία (58%) και στην Ισπανία (53%) και λιγότερο στη Δανία (17%). Το ένα τρίτο των ερωτηθέντων θεωρεί ότι τα κονδύλια του προϋπολογισμού της ΕΕ που διατίθενται για το ΕΚΤ, περίπου 10%, είναι πολύ λίγα και μόνο το 5% τα θεώρησε πάρα πολλά.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ Ε.Ε.

Συνέντευξη του νέου προέδρου του ΕΚ

Ο νέος πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ο δέκατος τρίτος κατά σειρά), που εξελέγει πριν λίγες εβδομάδες, Jerzy Buzek, προέρχεται για πρώτη φορά από χώρα της πρώην Ανατολικής Ευρώπης, την Πολωνία. Σε συνέντευξη του μετά την ανάληψη των καθηκόντων του ο κ. Buzek τόνισε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα. Πρώτον, έδωσε έμφαση στη σημασία της συμμετοχής των ευρωπαίων πολιτών στην προώθηση της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Πιο συγκεκριμένα, θεωρεί ότι η Ευρώπη μπορεί να γίνει περισσότερο αποτελεσματική και δημοκρατική δίνοντας στους πολίτες της την ευκαιρία να ενημερώνονται, να επηρεάζουν τις αποφάσεις και γενικά να δίνουν την κατεύθυνση στην διαμόρφωση πολιτικής εκφράζοντας τις ανάγκες τους. Επιπρόσθετα, ο κ. Buzek επέκρινε την εσφαλμένη επικοινωνιακή τακτική που έχει ακολουθήσει ως τώρα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην επαφή του με τους πολίτες και φάνηκε έτοιμος να την διορθώσει. Ο νέος πρόεδρος αναφέρθηκε επίσης στην σχέση της Ε.Ε. με την γειτονική της χώρα, την Ρωσία, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι "Η Ε.Ε. χρειάζεται τη Ρωσία και η Ρωσία χρειάζεται την Ε.Ε.". Εντούτοις, τόνισε ότι θα πρέπει να έχουμε επίγνωση των βασικών μας διαφορών στον τομέα της προστασίας και του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου. Εν συνεχεία, ο πολωνός πρόεδρος ερωτηθείς σχετικά με τη Συνθήκη της Λισαβόνας υποστήριξε ότι είναι αναγκαία η επικύρωση της προκειμένου η Ένωση να αποκτήσει τα μέσα για την αντιμετώπιση προβλημάτων που αφορούν την καθημερινότητα των ευρωπαίων πολιτών. Επίσης, ο κ. Buzek είπε «ναι» στη διεύρυνση της Ένωσης με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων εφόσον αυτές πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια και εξέφρασε την ικανοποίηση του για την επιθυμία πολλών χωρών να ενταθούν στην Ε.Ε. Τέλος, τόνισε ότι η καθυστέρηση ανάδειξης προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μειώνει σημαντικά την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα της Ε.Ε. σε μια δύσκολη χρονική περίοδο με σημαντικά προβλήματα (οικονομική κρίση) και για αυτό το λόγο η διαδικασία θα πρέπει να προχωρήσει γρηγορότερα.

Νέοι κανόνες στον τομέα του εφοδιασμού με φυσικό αέριο

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε σχέδιο νέου κανονισμού με στόχο να προωθήσει την στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στο τομέα του εφοδιασμού με φυσικό αέριο, έτσι ώστε να αποφευχθούν κρίσεις, όπως αυτή του Ιανουαρίου του 2009. Ο κανονισμός αυτός, ο οποίος ανταποκρίνεται σε ειδικό αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθώς και του Συμβουλίου Ενέργειας, προωθεί την μεγαλύτερη αλληλεξάρτηση των επιμέρους δικτύων εφοδιασμού με φυσικό αέριο στο πλαίσιο της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς φυσικού αερίου. Ειδικότερα, ο εν λόγω κανονισμός επιβάλλει στα κράτη μέλη να αναλάβουν αποτελεσματική δράση με στόχο την πρόληψη και τον μετριασμό των επιπτώσεων ενδεχόμενων διαταραχών με την εφαρμογή των σχεδίων αντιμετώπισης που προτείνει. Επιπρόσθετα, ο προτεινόμενος κανονισμός παρέχει κοινό δείκτη για τον ορισμό της έννοιας της σοβαρής διαταραχής του εφοδιασμού με φυσικό αέριο και ταυτόχρονα καλεί τα κράτη μέλη να ορίσουν αρμόδια αρχή για την παρακολούθηση των εξελίξεων στον τομέα του εφοδιασμού με φυσικό αέριο. Επιπλέον, εξασφαλίζει ότι όλοι οι ευρωπαίοι καταναλωτές θα επωφεληθούν από τα υψηλά επίπεδα ασφάλειας του εφοδιασμού με φυσικό αέριο και ότι

θα προωθηθούν οι επενδύσεις σε νέες διασυνοριακές διασυνδέσεις και σε νέους διαδρόμους εισαγωγής αερίου. Επίσης, αποτελεί ένα στερεό υπόβαθρο στην προάσπιση των συμφερόντων της Ε.Ε. σε ότι αφορά τις σχέσεις με τους εξωτερικούς φορείς παροχής φυσικού αερίου. Ο πρόεδρος της Επιτροπής, Jose Manuel Barroso, υποστήριξε ότι μια από τις βασικές προτεραιότητες της επόμενης χρονιάς αποτελεί η αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας προκειμένου να αποφευχθούν λάθη του παρελθόντος ενώ ο Ευρωπαίος Επίτροπος Ενέργειας κ. Andris Piebalgs κάλεσε το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εγκρίνει τάχιστα τις εν λόγο προτάσεις.

Κατάργηση θεωρήσεων για χώρες Δ. Βαλκανίων

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει την κατάργηση της υποχρέωσης θεώρησης για τα ταξίδια πολιτών των Δ. Βαλκανίων υλοποιώντας σχετική δέσμευση της. Πιο συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε πρόταση για την καθιέρωση απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τους πολίτες της FYROM (Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας), του Μαυροβουνίου και της Σερβίας. Με την εν λόγω πρόταση παρέχεται η δυνατότητα στους πολίτες των τριών αυτών χωρών να ταξιδεύουν στις χώρες Σένγκεν χρησιμοποιώντας μόνο τα νέα βιομετρικά διαβατήρια. Με αυτό το τρόπο η Ε.Ε. δείχνει πρόθυμη να εισχωρήσουν σε αυτή οι χώρες των Δ. Βαλκανίων αλλά και κάθε άλλη χώρα που εκπληρώνει τα απαιτούμενα κριτήρια. Η παραπάνω πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν συμπεριλαμβάνει την Αλβανία, την Βοσνία-Ερζεγοβίνη καθώς και το Κοσσυφοπέδιο. Εντούτοις, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως λέει, παραμένει προσηλωμένη στον στόχο της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης και για τους πολίτες των τριών αυτών χωρών, οι οποίες δεν εκπληρώνουν τα απαιτούμενα κριτήρια παρά την σημαντική πρόοδο που κατά γενική ομολογία έχουν συντελέσει. Κατά την παρουσίαση της συγκεκριμένης πρότασης από την Επιτροπή, ο Jacques Barrot, Αντιπρόεδρος της Επιτροπής και αρμόδιος για τη Δικαιοσύνη, την Ελευθερία και την Ασφάλεια εξέφρασε την ικανοποίηση του για την πρόταση αυτή και για τη διευκόλυνση των πολιτών των Δ. Βαλκανίων. Από την πλευρά του, ο αρμόδιος για τη διεύρυνση Επίτροπος, Olli Rehn, δήλωσε ότι στόχος είναι πλέον η Αλβανία και η Βοσνία-Ερζεγοβίνη να ακολουθήσουν όσο το δυνατόν γρηγορότερα.

RASFF. 30 χρόνια επιτυχούς λειτουργίας

Το RASFF είναι το πλέον επιτυχημένο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για την ασφάλεια των τροφίμων (και των ζωοτροφών) στην Ε.Ε. Αυτό δίνει τη δυνατότητα ταχείας και αποτελεσματικής ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Τα τελευταία οφείλουν να διαθέτουν μια υπηρεσία που να εξασφαλίζει την αποστολή, παραλαβή και διεκπεραίωση των επείγουσών κοινοποιήσεων. Το σύστημα αυτό, το οποίο συμπληρώνει φέτος 30 χρόνια επιτυχούς λειτουργίας, επιτρέπει ειδικότερα τον εντοπισμό ενδεχόμενων κινδύνων και την έγκαιρη έκδοση κοινοποιήσεων προειδοποίησης (alert) μόνο όταν αυτοί θεωρούνται ως πραγματικά σοβαροί και εφόσον το συγκεκριμένο προϊόν κυκλοφορεί στην αγορά. Το 2008 το RASFF δοκιμάστηκε σε ένα από τα σημαντικότερα συμβάντα για την ασφάλεια των τροφίμων των τελευταίων ετών. Μεταξύ άλλων ανιχνεύτηκε ορυκτέλαιο σε ηλιέλαιο από την Ουκρανία, μελαμίνη σε τρόφιμα από την Κίνα αλλά και διοξίνες σε χοιρινό από την Ιρλανδία. Σε κάθε μια από αυτές τις περιπτώσεις το RASFF συνέβαλε στο συντονισμό των ενεργειών των κρατών μελών, ελαχιστοποιώντας τις συνέπειες από τα συμβάντα

επιμόλυνσης. Επίσης, το 2008 πάνω από τέσσερις στις δέκα κοινοποιήσεις αφορούσαν προϊόντα που απορρίφθηκαν στα σύνορα της Ε.Ε. λόγω της επικινδυνότητας τους για την ασφάλεια των τροφίμων. Η αρμόδια για την υγεία Επίτροπος, κα Ανδρούλλα Βασιλείου δήλωσε ότι το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα είναι ένα πολύ σημαντικό μέσο που διαθέτουμε στην προσπάθεια μας να εξασφαλίσουμε την ασφάλεια των τροφίμων στην Ευρώπη.

ΦΑΚΕΛΟΣ:

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

Α. Η ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΤΣΕΧΙΑΣ

Όπως επισημαίνεται σε σχετικό δημοσίευμα του euractiv, η Τσεχική Δημοκρατία παρέδωσε τη σκυτάλη της προεδρίας της Ε.Ε. στη Σουηδία, προς μεγάλη ανακούφιση των χωρών της Ε.Ε. και των ευρωπαϊκών θεσμών. Με το σύνθημα «Μια Ευρώπη χωρίς φραγμούς», η Τσεχική Δημοκρατία ανέλαβε την εξάμηνη εκ περιτροπής προεδρία της Ε.Ε. από τη Γαλλία την 1η Ιανουαρίου 2009. Οι εσωτερικές αντιθέσεις που οδήγησαν στην κατάρρευση της Τσεχικής κυβέρνησης στο μέσον της θητείας της, η εμμονή του Προέδρου της Τσεχίας για ναυάγιο της Συνθήκης της Λισαβόνας και τα εκκεντρικά πολυάριθμα επεισόδια στα οποία πρωταγωνίστησε σηματοδότησαν την Τσεχική Προεδρία. Η Τσεχία κλήθηκε να αντιμετωπίσει εσωτερικές και εξωτερικές προκλήσεις. Σε εσωτερικό επίπεδο, η Τσεχική Προεδρία έπρεπε να προωθήσει τη Συνθήκη της Λισαβόνας, τη στιγμή που στη Γερουσία επικρατούσε το κυβερνών κόμμα των ευρωσκεπτικιστών (ODS). Στη συνέχεια, χρειάστηκε η κυβέρνηση, με επικεφαλής τον πρωθυπουργό Mirek Topolánek, να συνάψει συμφωνία με την αντιπολίτευση για να επιβιώσει. Στις 18 Φεβρουαρίου, η Κάτω Βουλή επικύρωσε τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Όμως, η Συνθήκη τότε ήταν όμηρος μιας συμφωνίας με τις ΗΠΑ για τη δημιουργία αντιπυραυλικής ασπίδας βάσης ραντάρ σε Τσεχικό έδαφος. Λίγο μετά, στις 24 Μαρτίου, η κυβέρνηση του Mirek Topolánek έχασε την ψήφο εμπιστοσύνης του κοινοβουλίου και κατέρρευσε. Στις 5 Απριλίου σχηματίστηκε μια προσωρινή κυβέρνηση μέχρι τις πρόωρες εκλογές το φθινόπωρο. Ο επικεφαλής της Στατιστικής Υπηρεσίας Jan Fischer ορίστηκε πρωθυπουργός της προσωρινής κυβέρνησης.

Ως επιτυχία της Τσεχικής Προεδρίας θεωρείται η εκκίνηση της «Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης», ένα σχέδιο για την προώθηση στενότερων πολιτικών και οικονομικών δεσμών με έξι πρώην Σοβιετικές δημοκρατίες. Σύμφωνα με Τσέχους αξιωματούχους η Τσεχία δεν ανέδειξε τις διάφορες επιτυχίες της. Συγκεκριμένα, υποστήριξαν ότι από τεχνικής άποψης, η Προεδρία ήταν καλά οργανωμένη, ενώ και το έργο των εμπειρογνομόνων των Βρυξελλών ήταν αξιόλογο. Τσέχοι αξιωματούχοι συμφωνούν ότι η Προεδρία χειρίστηκε σχετικά καλά τα έκτακτα γεγονότα, όπως την κρίση του φυσικού αερίου μεταξύ Ρωσίας-Ουκρανίας, την παγκόσμια οικονομική κρίση και τη σύγκρουση Ισραηλινών-Παλαιστινίων. Σύμφωνα με τον πρώην Τσέχο υπουργό Ευρωπαϊκών υποθέσεων Alexandr Vondra, οι Τσέχοι κατόρθωσαν να φέρουν Ρώσους και Ουκρανούς στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων κατά τη διάρκεια της κρίσης του φυσικού αερίου. Υποστήριξε ότι η τσεχική κυβέρνηση βοήθησε να αποτραπεί μια

καταστροφή που θα μπορούσε να οδηγήσει σε μια πανευρωπαϊκή διακοπή ρεύματος. Επισημαίνουν μάλιστα ότι μέρος της ευθύνης για την εξέλιξη της Προεδρίας της Τσεχίας έχει και ο Γάλλος Πρόεδρος Nicolas Sarkozy με τις ανατρεπτικές προσπάθειες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, και ιδίως με την επίσκεψή του στη Μέση Ανατολή, η οποία δυσχέρανε την παράλληλη προσπάθεια διαμεσολάβησης της Τσεχικής Προεδρίας. Ωστόσο, ο Zdeněk Kavan από το Πανεπιστήμιο του Sussex στο Ηνωμένο Βασίλειο μείωσε την επιτυχία της αντιμετώπισης της κρίσης του φυσικού αερίου, επισημαίνοντας ότι η λύση που βρέθηκε ήταν προσωρινή και ότι δεν επέτρεψε καμία πρόοδο όσον αφορά στη βελτίωση της ενεργειακής ασφάλειας. Σύμφωνα με την Tlara Martin, βοηθό του υπουργού εμπορίου, υπό Τσεχικής Προεδρίας, διαμορφώθηκε συναίνεση για την ανάγκη συνέχισης της απελευθέρωση των διεθνών συναλλαγών, της αύξησης της χρηματοδότησης των εξαγωγών και τον αποκλεισμό των μέτρων προστατευτισμού με κάθε κόστος. Τον Φεβρουάριο, ο τότε πρωθυπουργός Mirek Topolánek, προειδοποίησε ότι αν οι μεγάλες χώρες της Ε.Ε. όπως η Γαλλία και η Γερμανία συμπεριφέρονταν με προστατευτισμό, το αποτέλεσμα θα μπορούσε να είναι παρόμοιο με την κατάρρευση του 1929 που προηγήθηκε της Μεγάλης Ύφεσης.

Από την πλευρά της Γαλλίας, στην πραγματικότητα η αδυναμία της Τσεχικής διπλωματίας οδήγησε το Γάλλο Πρόεδρο να συναντήσει την τότε υπουργό Εξωτερικών του Ισραήλ, Tzipi Livni, παράλληλα με τη διεξαγωγή άλλων πρωτοβουλιών στην περιοχή. Γάλλοι αξιωματούχοι δεν προσπάθησαν να κρύψουν τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν στη συνεργασία τους με τους Τσέχους. Μιλώντας στο γαλλικό κοινοβούλιο πριν από την Σύνοδο Κορυφής της Ε.Ε. τον Ιούνιο, ο Γάλλος υπουργός Εξωτερικών Bernard Kouchner δήλωσε ότι ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jose Manuel Barroso ήταν «εξαιρετικά αποτελεσματικός στο πλαίσιο μιας αποτελεσματικής Γαλλικής Προεδρίας, αλλά ήταν λιγότερο αποτελεσματικός στο πλαίσιο μιας λιγότερο αποτελεσματικής Τσεχικής Προεδρίας». Ο Nicolas Sarkozy άσκησε δριμεία κριτική κατά του πρώην πρωθυπουργού Mirek Topolánek κατά την έναρξη της Τσεχικής Προεδρίας. Μιλώντας σε δημοσιογράφους στη Σύνοδο Κορυφής του Ιουνίου, ο Nicolas Sarkozy δήλωσε ότι ο πρωθυπουργός της μεταβατικής κυβέρνησης Jan Fischer έκανε καλά τη δουλειά του ως πρόεδρος της Ε.Ε. Πρόσθεσε: «Δεν θυμάμαι καλά τί συνέβη πριν. Ως εκ τούτου, η Τσεχική Προεδρία τελειώνει καλά.»

Παρουσιάζοντας τις προτεραιότητες της Τσεχικής Προεδρίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ο Mirek Topolánek προκάλεσε έντονες αντιδράσεις όταν υποστήριξε ότι η Συνθήκη της Νίκαιας είναι καλύτερη από τη Συνθήκη της Λισαβόνας, την οποία οι ηγέτες της Ένωσης προσπαθούν να επικυρώσουν. Είπε χαρακτηριστικά ότι «Η Συνθήκη της Λισαβόνας αποτελεί στην πραγματικότητα ένα μέσο όρο. Είναι λίγο χειρότερη από [τη Συνθήκη της] Νίκαιας και λίγο καλύτερη από τη μελλοντική συνθήκη». Λίγους μήνες αργότερα, το κυβερνητικό κόμμα εντάχθηκε στην ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που τίθεται κατά της Συνθήκης της Λισαβόνας.

Η Πολωνία, η μεγαλύτερη χώρα της Ανατολικής Ευρώπης στην Ε.Ε., είχε επανειλημμένως εκφράσει την ανησυχία της για τον τρόπο χειρισμού της Προεδρίας από την Τσεχία, φοβούμενη για την εικόνα της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Τώρα που η Τσεχική Προεδρία ολοκληρώθηκε, η Πολωνία υποστηρίζει ότι η Τσεχία λειτούργησε σωστά σε σημαντικά θέματα, όπως είναι η Ανατολική εταιρική σχέση και ο τομέας της ενέργειας. Ως μέρος της πρώην Τσεχοσλοβακίας, η Σλοβακία είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη διατήρηση στενών επαφών με τη γείτονα, κατά τη διάρκεια της

άσκησης της Προεδρίας της Ε.Ε. Η Σλοβακία τάχθηκε υπέρ της Ανατολικής εταιρικής σχέσης και υποστήριξε τις κινήσεις της Πράγας στον τομέα της ενεργειακής ασφάλειας. Η Τσεχική Προεδρία υποστήριξε τις επιφυλάξεις της Σλοβακίας ότι το σχέδιο ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν αντικατοπτρίζει επαρκώς τις ανάγκες των χωρών της Κεντρικής Ευρώπης. Επιπλέον, η Ουγγαρία σε έκτακτη σύνοδο κορυφής της Ε.Ε. την 1η Μαρτίου, ζήτησε την καθιέρωση ενός ταμείου ύψους € 160-190 δις ευρώ για την παροχή ρευστότητας για την αναδιάρθρωση του χρέους των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης. Η πρόταση αυτή απορρίφθηκε. Η Γερμανία, λαμβάνοντας υπόψη τις έκτακτες συνθήκες, έκανε μια ισορροπημένη αξιολόγηση της Τσεχικής θητείας στην Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε.

Τα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου³

Οι ηγέτες των χωρών της Ε.Ε. συμφώνησαν σχετικά με τις νομικές εγγυήσεις προκειμένου να ζητηθεί εκ νέου η γνώμη του Ιρλανδικού λαού για με τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Επιπλέον, έγιναν τα πρώτα βήματα για τη διαδικασία ορισμού του Προέδρου της επόμενης Επιτροπής. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, οι ηγέτες των «27» ενέκριναν την ανανέωση της θητείας του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Jose Manuel Barroso, ενώ δρομολόγησαν τόσο την αποκατάσταση των οικονομιών τους μετά την οικονομική κρίση όσο και τη λήψη μέτρων για την αποτροπή παρομοίων φαινομένων στο μέλλον. Η στήριξη των «27» στον Jose Manuel Barroso υπήρξε ομόφωνη. Ως ένδειξη, όμως, των μεταβολών που συντελούνται στην Ένωση, η απόφασή τους έλαβε τη μορφή της έκφρασης πολιτικής βούλησης και όχι του τετελεσμένου γεγονότος καθώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τυπικά και ίσως και, για πρώτη φορά, ουσιαστικά θα έχει τον τελευταίο λόγο.

Αναφορικά με την οικονομική κρίση, αναφέρθηκε στα Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ότι τα σημαντικά μέτρα που ελήφθησαν μέχρι σήμερα για την υποστήριξη του τραπεζικού τομέα και της ευρύτερης οικονομίας απέτρεψαν με επιτυχία την χρηματοοικονομική κατάρρευση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έλαβε σειρά αποφάσεων προκειμένου να δημιουργηθούν νέοι απαραίτητοι εποπτικοί φορείς με στόχο την προστασία του Ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος από μελλοντικούς κινδύνους και να διασφαλισθεί ότι δε θα επαναληφθούν ποτέ τα λάθη του παρελθόντος. Επισημάνθηκε ότι πρέπει να δοθεί απόλυτη προτεραιότητα στην αντιμετώπιση των συνεπειών της κρίσης στην απασχόληση, βοηθώντας τους πολίτες να διατηρήσουν την εργασία τους ή να βρουν νέα.

Αναφορικά με τις κλιματικές αλλαγές, επισημάνθηκε ότι η επιτυχής καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος θα συμβάλει στη μετάβαση σε μια αειφόρο οικονομία και στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προχώρησε περαιτέρω στη διαμόρφωση της θέσης της Ε.Ε. στη Διάσκεψη της Κοπεγχάγης για την αλλαγή του κλίματος, η οποία θα πραγματοποιηθεί στο τέλος του έτους. Κατέστησε σαφές ότι προτίθεται να διατηρήσει ηγετικό ρόλο στη διαδικασία αυτή και απηύθυνε έκκληση προς τη διεθνή κοινότητα να καταβάλει κάθε προσπάθεια προκειμένου η Διάσκεψη της Κοπεγχάγης να έχει επιτυχή έκβαση.

Αναφορικά με την παράνομη μετανάστευση κατονομάζοντας την Τουρκία και τη Λιβύη ως κύριες χώρες διέλευσης της λαθρομετανάστευσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έθεσε ως προτεραιότητα της Ε.Ε. την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τις

συμφωνίες επανεισδοχής με αυτές χώρες. Επιπλέον, απηύθυνε έκκληση για συντονισμό των εθελοντικών μέτρων για την εσωτερική ανακατανομή των δικαιούχων διεθνούς προστασίας που βρίσκονται στα κράτη μέλη που είναι εκτεθειμένα σε ιδιαίτερες και δυσανάλογες πιέσεις και των ιδιαίτερα ευάλωτων ατόμων.

Οι Ευρωπαίοι ηγέτες εξέφρασαν εξαιρετικά μεγάλη ανησυχία για την κρίσιμη κατάσταση στην περιοχή της Μεσογείου και συμφώνησαν για τα μέτρα που θα βοηθήσουν τα κράτη μέλη τα οποία βρίσκονται στην πρώτη γραμμή να ανταποκριθούν στην εισροή των παράνομων μεταναστών και να αποτρέψουν περαιτέρω ανθρώπινες τραγωδίες. Ο παγκόσμιος ρόλος της Ε.Ε. εξακολουθεί να παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τους Ευρωπαίους ηγέτες. Υπογράμμισαν τη στρατηγική σημασία των διατλαντικών σχέσεων και χαιρέτισαν τη δρομολόγηση της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης. Τόνισαν επίσης ότι η ειρηνευτική διαδικασία της Μέσης Ανατολής παρέμεινε ύψιστη προτεραιότητα για την Ε.Ε. το 2009. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε και πάλι τη μεγάλη σημασία της σταθερότητας και της ασφάλειας στο Αφγανιστάν, το Πακιστάν και την ευρύτερη περιοχή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις δηλώσεις σχετικά με το Ιράν και τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κορέας. Στη δήλωση για τη Βιρμανία/Μιανμάρ οι ηγέτες ζήτησαν την άμεση και άνευ όρων ελευθέρωση της Aung San Suu Kyi.

Β. Η ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

Με το σύνθημα «Αναλαμβάνοντας τις προκλήσεις», η Σουηδία ανέλαβε την Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. σε μια δύσκολη περίοδο, με έντονη αβεβαιότητα για το θεσμικό σύστημα της Ε.Ε., εν μέσω της χειρότερης οικονομικής ύφεσης από τη δεκαετία του 1930. Εάν η Συνθήκη της Λισαβόνας τεθεί σε ισχύ πριν από το τέλος του έτους, η Σουηδική Προεδρία θα μπορούσε να είναι η τελευταία «πλήρης» προεδρία της Ε.Ε.

Οι σημαντικότερες ημερομηνίες του τρέχοντος εξαμήνου:

- 8-10 Ιουλίου: Σύνοδος των G8 στη L' Aquila της Ιταλίας.
- 27 Σεπτεμβρίου: ομοσπονδιακές εκλογές στη Γερμανία.
- 2 Οκτωβρίου: Δεύτερο ιρλανδικό δημοψήφισμα για τη Συνθήκη της Λισαβόνας.
- Οκτώβριος: Διορισμός της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- 29-30 Οκτωβρίου: Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις Βρυξέλλες.
- 1 Νοεμβρίου: Πρώτη μέρα της θητείας της νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- 9 Νοεμβρίου: 20^η επέτειος από την πτώση του τείχους του Βερολίνου.
- 10-11 Δεκεμβρίου: Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις Βρυξέλλες.
- 7-18 Δεκεμβρίου: Η Σύνοδος Κορυφής για το κλίμα στην Κοπεγχάγη (COP 15).
- Προβλεπόμενη ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων του ΟΗΕ για το κλίμα για την μετά το 2012 περίοδο.

Η Σουηδική κυβέρνηση δίνει ιδιαίτερη σημασία στην προετοιμασία της Συνόδου Κορυφής της Κοπεγχάγης για την αλλαγή του κλίματος, από την οποία αναμένεται να παραχθεί η διάδοχη συμφωνία του Πρωτοκόλλου του Κυότο. Άλλες δύσκολες αποστολές που καλείται να φέρει εις πέρας η Σουηδική Προεδρία είναι η αντιμετώπιση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, η ολοκλήρωση της επικύρωσης της Συνθήκης της Λισαβόνας, και η διενέργεια επιτυχημένων διαβουλεύσεων για τον ορισμό του επόμενου προέδρου της Επιτροπής, ενός μόνιμου Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Υπατου Εκπροσώπου για τις εξωτερικές υποθέσεις και την πολιτική ασφάλειας. Οι δύο

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/el/ec/108647.pdf

τελευταίες θέσεις είναι ρυθμίσεις της Συνθήκης της Λισαβόνας και η θεσμοθέτησή τους έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Οι στόχοι της Σουηδικής Προεδρίας ορίζονται ως εξής:

- Διεξαγωγή μιας αποτελεσματικής, ανοικτής και με παραγόμενα χειροπιαστά αποτελέσματα Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε., προς το συμφέρον ολόκληρης της Ευρώπης,
- Προώθηση των θεμάτων που είναι κοινά στο πλαίσιο της Ε.Ε. με τα ζητήματα που αποτελούν προτεραιότητα για τη Σουηδία, και
- Ενίσχυση του ρόλου της Σουηδίας στην Ε.Ε., που θα λειτουργεί προς το συμφέρον της Ένωσης και θα ενισχύει το ρόλο της ως παγκόσμιου παράγοντα.

Σύμφωνα με σχόλιο του euractiv, η Σουηδική κυβέρνηση φαίνεται να έχει διαχωρίσει τις φιλοδοξίες της από την ανάγκη για ρεαλιστικές προσδοκίες σχετικά με το τί μπορεί να επιτύχει η χώρα που ασκεί την προεδρία μέσα σε ένα εξάμηνο. Επισημαίνεται ότι μεγάλο μέρος της ατζέντας της Σουηδικής Προεδρίας έχει κληροδοτηθεί, καθώς πολλά από τα θέματα τα οποία καλείται να χειρισθεί κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2009 έχουν ήδη ξεκινήσει από την χώρα που άσκησε την Προεδρία της Ε.Ε. κατά το προηγούμενο εξάμηνο. Η Τσεχική Προεδρία δυσκολεύθηκε να φέρει εις πέρας τα θέματα που βρίσκονταν στην ημερήσια διάταξη, καθώς η κυβέρνηση της χώρας κατέρρευσε στη μέση της θητείας της στην Προεδρία της Ε.Ε. και αντικαταστάθηκε από μία υπηρεσιακή κυβέρνηση.

Από την 1η Ιουλίου 2008, η Σουηδία έχει εργαστεί στο πλαίσιο της ομαδικής Προεδρίας της Ε.Ε., με τη Γαλλία και την Τσεχία. Οι τρεις χώρες είχαν εκπονήσει ένα δεκαοκτάμηνο πρόγραμμα εργασίας για την περίοδο από την 1η Ιουλίου 2008 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009, που καλύπτει τα θέματα που αναμένεται να προκύψουν κατά το προαναφερθέν χρονικό διάστημα.

Αναλυτικότερα, οι προτεραιότητες της Σουηδικής Προεδρίας

Θεσμική αντιμετώπιση προβλημάτων

Ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Σουηδίας στην Ε.Ε. Christian Danielsson δήλωσε ότι, μόλις επικυρωθεί η Συνθήκη της Λισαβόνας, η Σουηδία θα εξασφαλίσει ότι θα γίνει κάθε βήμα ώστε να λειτουργήσει η Συνθήκη καλά «από την πρώτη ημέρα». Επεσήμανε ότι αυτό θα περιλαμβάνει θεσμικές αλλαγές στο πλαίσιο του Συμβουλίου, και «προβληματισμό» για το μέλλον του διπλωματικού σώματος της Ε.Ε., για τις δημοσιονομικές διαδικασίες και για τη νέα διαδικασία λήψης αποφάσεων στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων.

Ωστόσο, η Σουηδία φαίνεται να έρχεται σε αντίθεση με τη Γαλλία και τη Γερμανία στο πρώτο υπό συζήτηση ζήτημα: το διορισμό του José Manuel Barroso ως προέδρου της Επιτροπής σε δεύτερη θητεία. Συγκεκριμένα, η Σουηδία επιμένει στον άμεσο διορισμό του José Manuel Barroso από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, ενώ η Γαλλία και η Γερμανία, οι οποίες επίσης υποστηρίζουν την εκλογή Barroso, επιθυμούν να εμπλακεί στις διαβουλεύσεις και το νεοεκλεγέν Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έως ότου επιτευχθεί συμφωνία. Η Σουηδία υποστηρίζει ότι σε περίοδο κρίσης, η Ένωση χρειάζεται έναν ισχυρό Πρόεδρο της Ε. Επιτροπής.

Η Γήρανση του πληθυσμού και η οικονομία.

Οι ηλικιωμένοι στη Σουηδία παραδοσιακά διαθέτουν υψηλό επίπεδο κοινωνικής ασφάλειας. Η Σουηδική Προεδρία επιθυμεί να προωθήσει αυτό το ζήτημα και να το θέσει στο ευρύτερο πλαίσιο της οικονομικής ύφεσης που πλήττει την Ευρώπη. Η Σουηδία θα επιστήσει την προσοχή της στο βαρύ δημόσιο έλλειμμα το οποίο έχει πλήξει πολλά κράτη μέλη στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν την ύφεση. Η επιστροφή των δημόσιων οικονομικών σε βιώσιμα επίπεδα θα είναι κεντρικό σημείο της πολιτικής της Σουηδικής Προεδρίας. Επισημαίνεται ότι η Σουηδία δεν είναι μέλος της ζώνης του ευρώ, αλλά το δικό της δημοσιονομικό έλλειμμα είναι μικρότερο από εκείνο των περισσότερων χωρών της ευρωζώνης. Για την αποκατάσταση της σταθερότητας, ο Σουηδός πρωθυπουργός Fredrik Reinfeldt θέλει να ξεκινήσει μια εποικοδομητική συζήτηση σχετικά με τις εθνικές δημοσιονομικές πολιτικές. «Πρέπει να συμφωνήσουμε σε μια κοινή στρατηγική εξόδου για να επιστρέψουμε στους κανόνες του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης», είπε, τονίζοντας ότι η ύφεση ασκεί σημαντική πίεση στους εθνικούς προϋπολογισμούς. Πρόσθεσε ότι για την αποκατάσταση της λειτουργίας των χρηματοοικονομικών αγορών και της εμπιστοσύνης, η Σουηδική Προεδρία θα επικεντρωθεί στην υλοποίηση, καταρχήν, ενός καλύτερου οικονομικού συστήματος εποπτείας, σύμφωνα με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, βάσει της έκθεσης de Larosière. Επισημαίνεται ότι η Σουηδία προσδοκά από την Ε. Επιτροπή να υποβάλει συγκεκριμένες νομοθετικές προτάσεις για την ανάπτυξη των ιδεών που περιλαμβάνονται στην έκθεση de Larosière.

Αναθεώρηση της ατζέντας της Λισαβόνας.

Ο Μόνιμος Αντιπρόσωπος της Σουηδίας στην Ε.Ε. Christian Danielsson δήλωσε ότι η Σουηδική Προεδρία θα εξετάσει την κοινοτική στρατηγική της Λισαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση, με έμφαση σε θέματα απασχόλησης. Πρόθεση της Σουηδικής Προεδρίας είναι να προετοιμάσει το έδαφος για μια συμφωνία σχετικά με την αναθεωρημένη ατζέντα υπό την ισπανική προεδρία της Ε.Ε., το Μάρτιο ή τον Ιούνιο του 2010. Η άποψη της Σουηδικής Προεδρίας είναι ότι στην παρούσα κατάσταση, τα πειστικά προβλήματα της ανεργίας δεν πρέπει να τίθενται μόνο σε εθνικό επίπεδο, αλλά και στο πλαίσιο της αναθεωρημένης στρατηγικής της Λισαβόνας.

Οι κλιματικές αλλαγές και ο φόρος του CO2

Η Σουηδία είναι αποφασισμένη να λάβει τολμηρές αποφάσεις για την αντιμετώπιση της πρόκλησης των κλιματικών αλλαγών επισημαίνοντας ότι, παρά τις διακηρύξεις, δεν έχουμε δει ακόμα καμία μείωση των εκπομπών CO2. Κατά την άσκηση της Προεδρίας της Ε.Ε., η Σουηδία επιθυμεί να διασφαλίσει μια πιο δυναμική δραστηριοποίηση της Ε.Ε. στην παρούσα κρίσιμη φάση των πολυμερών διαπραγματεύσεων, οι οποίες αναμένεται να κορυφωθούν το Δεκέμβριο με μια συμφωνία για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος (Σύνοδος κορυφής του ΟΗΕ στην Κοπεγχάγη). Σύμφωνα με τη Σουηδία, η πρόκληση τώρα είναι να διασφαλίσουμε ότι οι άλλες αναπτυσσόμενες χώρες - και ειδικά οι ΗΠΑ - καταβάλουν παρόμοιες προσπάθειες με την Ε.Ε. Μια επιπλέον πρόκληση είναι η παροχή στήριξης στις αναπτυσσόμενες χώρες που ήδη πλήττονται από την αλλαγή του κλίματος ενθαρρύνοντας παράλληλα ότι η αναπτυξιακή τους πορεία λαμβάνει υπόψη την ανάγκη μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η Σουηδική Προεδρία πιστεύει ότι η μάχη πρέπει να εξασφαλίσει τόσο τον εσωτερικό συντονισμό στην Ε.Ε. όσο και τον εξωτερικό συντονισμό με διεθνείς

εταίρους όπως είναι οι ΗΠΑ, η Κίνα, η Ινδία και η Ρωσία. Οι συζητήσεις θα διεξαχθούν σε διάφορα επίπεδα - σε διμερές επίπεδο, στο πλαίσιο του G8 και στο πλαίσιο του ΟΗΕ.

Επιπλέον, για τη Σουηδία, το σύστημα εμπορίας εκπομπών της Ε.Ε. που καλύπτει μόνο το 40% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, δεν επαρκεί για την ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος. Σύμφωνα με το Σουηδό Πρωθυπουργό Frederik Reinfeldt «Χρειαζόμαστε έναν φόρο CO₂» και ανακοίνωσε την πρόθεσή του να χρησιμοποιήσει τη θετική εμπειρία της Σουηδίας. Εκτός από τη Σουηδία άλλες χώρες της Ε.Ε. που επιβάλλουν φόρους για τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα είναι η Φινλανδία, η Δανία και η Σλοβενία, ενώ πρόσφατα η Γαλλία υπογράμμισε την επιθυμία της να εισάγει ένα σχετικό φόρο από το 2011. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, έχουν γίνει αρκετές προσπάθειες για την καθιέρωση ενός ενιαίου φόρου άνθρακα για όλα τα κράτη μέλη της Ε.Ε.

Δικαιοσύνη, ελευθερία και ασφάλεια

Επισημαίνοντας ότι το φιλόδοξο πρόγραμμα της Χάγης που ξεκίνησε από την Ολλανδική Προεδρία της Ε.Ε. το 2004 πλησιάζει στο τέλος του, η Σουηδία σκοπεύει να ξεκινήσει την επόμενη πενταετή ατζέντα πολιτικής για την αντιμετώπιση θεμάτων όπως είναι η κοινή πολιτική ασύλου, η συνεργασία στον τομέα του αστικού και ποινικού δικαίου ασκώντας πίεση για μια κοινή μεταναστευτική πολιτική. Η Σουηδία εκφράζει την ελπίδα ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Δεκεμβρίου θα εγκρίνει το προτεινόμενο «πρόγραμμα της Στοκχόλμης» και θα ορίσει με σαφήνεια τη στάση της Ε.Ε. στους τομείς του ασύλου και τη μετανάστευση, της αντιτρομοκρατικής συνεργασίας και της καταπολέμησης της εγκληματικότητας σε εθνικό επίπεδο. Η Σουηδία υποστηρίζει ότι το πρόγραμμα θα δίνει μεγαλύτερη έμφαση στα δικαιώματα των πολιτών.

Βαλτική Θάλασσα.

Εστιάζοντας στον τομέα του περιβάλλοντος και της ανταγωνιστικότητας, η Σουηδία στοχεύει να εμβαθύνει τη συνεργασία στην περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας, ακολουθώντας το παράδειγμα της Γαλλικής Προεδρίας στην περιοχή της Μεσογείου και της Τσεχικής Προεδρίας στην περίπτωση της Ανατολικής Σύμπραξης. Η Σουηδία επισημαίνει ότι η περιφερειακή της προσέγγιση είναι περιορισμένη σε σύγκριση με τις άλλες πρόσφατες πρωτοβουλίες, και ότι θα περιλαμβάνει μόνο τα μέλη της Ε.Ε. και όχι χώρες της περιφέρειας της Ένωσης. Στόχος είναι να χρησιμοποιούνται οι υφιστάμενες πολιτικές της Ε.Ε. με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται ότι η περιοχή δεν απομονώνεται από την Ένωση. Επίσης, επισημαίνει ότι η προσέγγισή της είναι ρεαλιστική καθώς η Βαλτική Θάλασσα είναι μια από τις πιο μολυσμένες περιοχές. Επιπλέον, η Σουηδία, είναι πρόθυμη να «πουλήσει» την εμπειρία της σε άλλες περιοχές του κόσμου, και γνωρίζει μια παρόμοια πρωτοβουλία για την περιοχή του Δούναβη. Υπενθυμίζεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε την πρότασή της τον Ιούνιο του 2009 και ότι οι ηγέτες της Ε.Ε. αναμένεται να υιοθετήσουν επίσημα τη στρατηγική και ένα σχετικό σχέδιο δράσης στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Οκτωβρίου.

Η διεύρυνση και οι γείτονες

Η Σουηδία ευελπιστεί ότι η Ε.Ε. θα αποφασίσει το φθινόπωρο για την άρση της ανάγκης θεώρησης για τις χώρες που θα πληρούν τις προϋποθέσεις (πΓΔΜ, Μαυροβούνιο και Σερβία, σύμφωνα με τις εκθέσεις). Όσον αφορά στην Ανατολική Εταιρική σχέση της Ε.Ε., που ξεκίνησε στις 7 Μαΐου στην Πράγα, η Σουηδία ετοιμάζει

τη «φάση εφαρμογής», που θα καθορίζει τις διάφορες δομές που προβλέπονται από τα σχέδια.

Διατλαντικές σχέσεις

Η Σουηδία ετοιμάζεται για μια ακόμη προσπάθεια ανανέωσης των σχέσεων Ε.Ε.-ΗΠΑ σε συγκεκριμένους τομείς, όπως είναι η στενότερη συνεργασία στο Αφγανιστάν και το Πακιστάν, η ανάπτυξη των σχέσεων στον τομέα της δικαιοσύνης, ελευθερίας και ασφάλειας και η αναπτυξιακή πολιτική.

ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

Αγγλικός τύπος

Τα δημοσιεύματα του αγγλικού τύπου αναφέρονται σε μεγάλη έκταση στη Σουηδική Προεδρία. Στο λογότυπο εμφανίζονται η διαφάνεια, η αποτελεσματικότητα και ο διάλογος είναι μερικές από τις λέξεις-κλειδιά. Αναφορά στον αγγλικό τύπο γίνεται και στα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η Σουηδία, με έναν από τους στόχους να είναι να εξηγήσει το έργο της Ε.Ε., μιλώντας για θέματα που αγγίζουν την καθημερινότητα των πολιτών. Αναφορές στον αγγλικό τύπο, γίνονται στο ότι η νέα προεδρία θα πρέπει να διευθύνει τη διαδικασία της εκλογής προέδρου και «Υπουργού Εξωτερικών» στην Ε.Ε. όταν επικυρωθεί η Συνθήκη της Λισαβόνας. Οι χειρισμοί της προεδρίας, αναμένονται να επηρεαστούν από την ιδιόμορφη πολιτική νοοτροπία της χώρας και από το ισχυρό «ευρωσκεπτικιστικό» πνεύμα.

Στον αγγλικό τύπο αναφέρεται ότι προβληματικό το ζήτημα της διεύρυνσης παραμένει. Ο Σουηδός υπουργός Εξωτερικών Karl Mrlin, αν και εκφράζει ενδιαφέρον να ανοίξει ο δρόμος της ένταξης για την Κροατία, τη Σερβία και την Τουρκία, δεν παραγνωρίζει ότι, επί του παρόντος είναι πρακτικώς αδύνατο να γίνει κάτι τέτοιο. Η Σλοβενία ανακοίνωσε ότι δεν αίρει τις αντιρρήσεις της για την ενταξιακή διαδικασία της Κροατίας εφόσον δε λύνεται το πρόβλημα της οριοθέτησης της θαλάσσιας κυριαρχίας στα σύνορα των δύο χωρών. Αναφορά στην Κύπρο έκανε μεταξύ άλλων ο Σουηδός πρωθυπουργός Fredrik Reinfeldt, με την ευκαιρία της παρουσίασης στην Ολομέλεια των προτεραιοτήτων της Σουηδικής Προεδρίας, όπου μιλώντας για τις διαπραγματεύσεις ένταξης στην Ε.Ε., δήλωσε χαρακτηριστικά «Η ένταξη στην Ε.Ε. σημαίνει συμμετοχή στις κοινές αξίες και αποδοχή των κοινών κανόνων. Αυτά θαυμάζουν όσοι βρίσκονται εκτός, από το Ρέικιαβικ ως την Άγκυρα, περνώντας από τα Δυτικά Βαλκάνια». Στην Κύπρο, πρόσθεσε ο Fredrik Reinfeldt, «οι δύο Κύπριοι ηγέτες βρίσκονται μπρος σε μία ιστορική ευκαιρία να συμφωνήσουν από κοινού σε μία λύση ικανή να θεραπεύσει το νησί, που είναι χωρισμένο στα δύο εδώ και χρόνια». Πρέπει «να βρούμε λύσεις επωφελείς και για τις δύο πλευρές οι οποίες θα επιτρέπουν να προχωρήσουμε μπροστά, ώστε να μην μπει φρένο στις εξελίξεις που πραγματοποιήθηκαν από τις προσπάθειες για την ευρωπαϊκή ένταξη». Ο Fredrik Reinfeldt δήλωσε ότι θα καταβάλει όλες τις δυνατές προσπάθειες για τη συνέχιση της διεύρυνσης, βασιζόμενοι σε αυστηρά και προκαθορισμένα κριτήρια.

Επίσης, σύμφωνα με δημοσιεύματα του αγγλικού τύπου, ιδιαίτερη βαρύτητα αποδίδει η Σουηδική Προεδρία στην ενίσχυση των σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους εταίρους της στον κόσμο. Όπως προκύπτει από τις προτεραιότητές της, η Σουηδική Προεδρία θα αναδείξει, κατά τη διάρκεια του εξαμήνου της, θέματα διεθνούς συνεργασίας και ειδικότερα τις σχέσεις της Ε.Ε. με τις ΗΠΑ. Με τη νέα αμερικανική

διοίκηση η Σουηδική Προεδρία προτίθεται να ενισχύσει τις σχέσεις συνεργασίας, θεωρώντας ότι οι συνθήκες είναι κατάλληλες περισσότερο από ποτέ για μία επιτυχή διατλαντική συνεργασία μεταξύ των δύο μερών. Επιπλέον, θα αναδείξει θέματα περιφερειακής σημασίας, όπως το Αφγανιστάν, το Πακιστάν, τη Μέση Ανατολή, το Ιράν και τη Βόρεια Κορέα για τα οποία χρειάζεται διεθνής δράση, ενώ προετοιμάζει Συνόδους της Ε.Ε. με τη Νότια Αφρική, τη Βραζιλία, τη Ρωσία, την Κίνα, την Ινδία και την Ουκρανία κατά τη διάρκεια του εξαμήνου που θα ασκεί την Προεδρία της Ε.Ε. Ιδιαίτερη σημασία, ωστόσο, αποδίδει στα ζητήματα της οικονομίας. Η σταθερότητα στο χρηματοοικονομικό σύστημα αποτελεί βασική προτεραιότητα της Προεδρίας.

- “Czech presidency prioritised issues most Europeans truly care about”, 1/7/2009, Financial Times.
- Barber T., “Sweden begins EU presidency with defence of private equity”, 2/7/2009, Financial Time.
- Barber T., “Sweden damps hopes of solution to Balkan disputes during presidency”, 23/7/2009, Financial Times.
- Barber T., “The European Union can be proud but not complacent”, Financial Times, 12/7/2009.
- Chaffin J., “Hopefuls start presidency race”, 08/7/ 2009, Financial Times.
- Reinfeldt F., “Main tasks for Sweden's European presidency”, 5/7/2009, Financial Times.

Γαλλικός τύπος

Στο Γαλλικό τύπο γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις προτεραιότητες της Σουηδικής Προεδρίας και ιδιαίτερα στην πρόθεσή της να πείσει τους εταίρους της για την καθιέρωση ενός φόρου για τον άνθρακα. Επισημαίνεται ότι το περιβάλλον κατέχει κεντρική θέση στην ατζέντα της Σουηδικής Προεδρίας, λόγω της μεγάλης Διάσκεψης που θα πραγματοποιηθεί στο τέλος Δεκεμβρίου στην Κοπεγχάγη για τη μετά Κυότο εποχή. Το επιχείρημα της Σουηδίας υπέρ της καθιέρωσης ενός φόρου για τον άνθρακα βασίζεται στο ότι ο φόρος αυτός έχει θεσμοθετηθεί από το 1991 στη χώρα. Ο φιλελεύθερος Σουηδός πρωθυπουργός Fredrik Reinfeldt θα προσπαθήσει να δείξει ότι μπορεί κάποιος να ανήκει σε δεξιά πολιτική παράταξη χωρίς να είναι συντηρητικός στα κοινωνικά ζητήματα. Στα δημοσιεύματα επισημαίνεται ότι η Γαλλία ενδέχεται να υιοθετήσει έναν «πράσινο φόρο» στον επόμενο νόμο για τα οικονομικά του 2010.

Πέραν της Σουηδικής Προεδρίας, ένα άλλο ζήτημα που απασχόλησε το γαλλικό τύπο τον Ιούλιο είναι η επανεκλογή του José Manuel Barroso στην Προεδρία της Ε. Επιτροπής. Δόθηκε έμφαση στην έλλειψη ενθουσιασμού με τον οποίο πρότεινε το πρόσφατο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο την επανεκλογή Barroso. Πολλές χώρες, μεταξύ αυτών και η Γαλλία, δεν είναι ικανοποιημένες από την αντίδραση της Ε. Επιτροπής στην αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης. Επισημάνθηκε ότι ο José Manuel Barroso ουσιαστικά κέρδισε μόνο την πολιτική στήριξη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Η Σουηδική Προεδρία έκανε ό,τι μπορούσε προκειμένου να ψηφίσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το νέο Πρόεδρο της Ε. Επιτροπής μετά τις 15 Ιουλίου. Τελικά, ο Σουηδός Πρωθυπουργός αναγνώρισε ότι η πλειοψηφία των πολιτικών ομάδων του ΕΚ δεν επιθυμούν την ταχεία επανεκλογή του Προέδρου της Ε. Επιτροπής. Οι Πράσινοι και μέλη του ALDE ζητούν ένα λεπτομερές πρόγραμμα δράσης. Το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (ΕΛΚ), από τους κόλπους του οποίου προέρχεται ο Jose Manuel Barroso,

χρειάζεται τη στήριξη των προαναφερθεισών ομάδων για την επανεκλογή Barroso. Το ΕΛΚ, αν και είχε κερδίσει στις Ευρωπαϊκές εκλογές, διαθέτει μια σχετική πλειοψηφία (265 ευρωβουλευτές προς 736), αριθμός που δεν επαρκεί.

Στο στρατόπεδο των αντιπάλων του Barroso υπάρχει η πεποίθηση ότι ο χρόνος λειτουργεί υπέρ τους. Ελπίζουν να τον παρουσιάσουν ως έναν νεοφιλελεύθερο ηγέτη που δε στάθηκε στο ύψος των περιστάσεων. Επιπλέον, το γεγονός ότι ο Tony Blair, ο πρώην πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου είναι ο σχεδόν πλέον επίσημος υποψήφιος του Λονδίνου για τη θέση του Προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου δυσχεραίνει την κατάσταση. Σύμφωνα με τον επικεφαλής της ομάδας των Πρασίνων Daniel Cohn-Bendit δεν μπορούμε να έχουμε στο ΝΑΤΟ, στην Ε. Επιτροπή και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πολιτικούς που είχαν ταχθεί υπέρ του πολέμου στο Ιράκ.

Ο Γαλλικός τύπος ασχολήθηκε και με τη Διάσκεψη της Ομάδας-8 (G8). Δημοσίευμα αναφερόταν στις αντιδράσεις των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών και, συγκεκριμένα, στην απογοήτευσή τους για τα αποτελέσματα της Διάσκεψης της Ομάδας -8 αναφορικά με τις κλιματικές αλλαγές. Οι ΜΚΟ διαβεβαίωσαν ότι θα παρακολουθούν στενά την εφαρμογή των πρωτοβουλιών που ελήφθησαν κατά τη Διάσκεψη της Ομάδας -8 για τη μείωση των εκπομπών αερίων κατά 50% το 2050 και των βιομηχανοποιημένων χωρών κατά 80% σε σχέση με το 1990 ή με μια πιο πρόσφατη χρονιά. Εξέφρασαν την απογοήτευσή τους για το ότι δεν έχει ληφθεί καμία ενδιάμεση δέσμευση για το πώς θα αναλάβουν οι αναπτυσσόμενες χώρες οικονομικά αυτό το βάρος. Το ανακοινωθέν περιοριζόταν στην ανάγκη περιορισμού της αύξησης της θερμοκρασίας στους 2°C παγκοσμίως..

- «Allez la Suède !», Le Monde, 3/7/2009
- «Climat : le modèle suédois peut-il séduire l'Europe?», Le Monde, 3/7/2009
- « Des ONG pas emballées par le G8», Le Figaro, 10/7/2009
- Canfin P., L'Europe mérite mieux que Barroso, Le Figaro, 13/7/2009
- Quatremer J., Barroso en ballottage défavorable, Liberation, 18/7/2009

Γερμανικός τύπος

Ένα από τα θέματα που απασχόλησαν τον γερμανικό τύπο, κυρίως από τα τέλη του Ιουνίου έως τις αρχές του Ιουλίου, ήταν ο τερματισμός της εξαμηνιαίας Προεδρίας της Τσεχίας και η ανάληψή της από τη Σουηδία. Ο απολογισμός της απερχόμενης Προεδρίας κάθε άλλο παρά θετικός θεωρείται, ταυτόχρονα, επισημαίνεται ότι «τουλάχιστον αποφεύχθηκαν τα χειρότερα». Όσο για τη νέα Προεδρία, τονίζεται ότι θα βρεθεί αντιμέτωπη με πολλές προκλήσεις.

Κάνοντας έναν απολογισμό της τσεχικής Προεδρίας, ο γερμανικός τύπος αναφέρει πως οι δυσοίονες προβλέψεις με τις οποίες είχε ξεκινήσει επιβεβαιώθηκαν και ανέδειξαν τις δυσλειτουργίες της εξαμηνιαίας εναλλαγής της Προεδρίας. Στο στόχαστρο της κριτικής βρέθηκε για ακόμη μία φορά η εσωτερική αστάθεια της Τσεχίας με αποκορύφωμα την ανατροπή της κυβέρνησης και την χρησιμοποίηση της Προεδρίας για την επίτευξη εσωκομματικών σκοπιμοτήτων. Η τσεχική Προεδρία δεν κατάφερε να τραβήξει την προσοχή των πολιτικών ελίτ για τα παγκόσμια θέματα και δεν μπόρεσε να εκπροσωπήσει επάξια την Ευρωπαϊκή Ένωση για την αντιμετώπιση της διεθνούς οικονομικής κρίσης με το να στείλει ένα ξεκάθαρο μήνυμα στους ηγέτες του κόσμου. Οι τρεις προτεραιότητες που έθεσε ως Προεδρία, οικονομία, ενέργεια και η Ευρωπαϊκή

Ένωση στον κόσμο, έφεραν ισχνά αποτελέσματα. Οι πρωτοβουλίες για την αναπτυξιακή πολιτική κρίνονται από τον γερμανικό τύπο ως αποτυχημένες. Σημαντικό έλλειμμα της απερχόμενης Προεδρίας ήταν και η ευρω-σκεπτικιστική στάση απέναντι στην επικύρωση της Συνθήκης της Λισαβόνας. Το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουν τα γερμανικά άρθρα είναι ότι η τσεχική Προεδρία κάθε άλλο παρά «λαμπρή» θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, σημειώνεται ωστόσο ότι δε ζημίωσε την Ένωση ανεπανόρθωτα. Στα θετικά της Προεδρίας συγκαταλέγονται οι τρεις «εγγυήσεις» που δίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην Ιρλανδία σε μία προσπάθεια διευκόλυνσης της επικύρωσης της Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης.

Η διεθνής οικονομική κρίση, η κλιματική αλλαγή και η αντιμετώπιση της ανεργίας στην Ευρώπη είναι οι βασικοί στόχοι που θέτει η νέα Προεδρία της Σουηδίας. Ο Πρωθυπουργός της Σουηδίας, Fredrik Reinfeldt, αναλαμβάνει την Προεδρία σε μία κρίσιμη χρονική περίοδο, όπου οι απαιτήσεις είναι τεράστιες. Ο γερμανικός τύπος τονίζει τα εμπόδια που θα πρέπει να υπερκεράσει η νέα Προεδρία, επισημαίνοντας πως θα είναι δύσκολο για τη Σουηδία να βρει μία κοινή γραμμή με όλα τα κράτη-μέλη. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ασυμφωνία μεταξύ των κρατών-μελών σε θέματα όπως είναι η διεύρυνση, η ανεργία και η πολιτική ασύλου. Σημαντική πρόκληση για τη νέα Προεδρία θα αποτελέσει η διαδικασία της εκλογής Προέδρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση όταν επικυρωθεί η Συνθήκη της Λισαβόνας, αλλά και η ανεύρεση λύσεων σε περίπτωση αρνητικού δημοψηφίσματος στην Ιρλανδία. Σημειώνεται επίσης, ότι η Σουηδία θα μπορούσε να προωθήσει μία νέα στρατηγική για τη γρηγορότερη σύγκλιση των χωρών της Βαλτικής με τις πιο αναπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το κύριο συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει ο γερμανικός τύπος είναι ότι η τσεχική Προεδρία κατέδειξε με γλαφυρό τρόπο τις αδυναμίες της εξαμήνης εναλλαγής της Προεδρίας, προβάλλοντας την ανάγκη ύπαρξης ενός σταθερού Προέδρου, ο οποίος θα διασφαλίζει τη συνοχή στο εσωτερικό της Ένωσης και την ορατότητα στην εξωτερική της δράση.

- “Der Finanzminister und die Ratspräsidentschaft”, Die Welt, 16/6/2009
- Alan Posener, “Europa: Mehr Demokratie wagen”, Die Welt, 28/6/2009
- Christoph B. Schiltz, “Ratspräsidentschaft Schweden übernimmt EU-Vorsitz von Tschechien”, Die Welt, 29/6/2009
- Ondřej Horký, “EU-Ratspräsidentschaft Prager Ratspräsidentschaft mit wenig Entwicklungspolitik”, Die Zeit, 29/6/2009
- Eva van de Rakt, “EU-Präsidentschaft Tschechiens angekratztes Image”, Die Zeit, 29/6/2009
- “Schweden übernimmt EU-Ratspräsidentschaft Schwerste Krise der modernen Zeit“, Frankfurter Allgemeine Zeitung, 1/7/2009
- “EU-Ratspräsidentschaft Konservativer Schwede will eisern sparen”, Die Zeit, 1/7/2009

Σχόλια από τον εγχώριο τύπο

«Η Ευρώπη ανέπνευσε. Από την περασμένη Τετάρτη η προβληματική προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Τσεχία αποτελεί παρελθόν. Έτσι, δεν θα είναι και πολύ

δύσκολο για τους Σουηδούς, που πήραν τη σκυτάλη, να αποδειχθούν καλύτεροι, παρ' όλο που επικρατεί γενικευμένη καχυποψία για το αν οι ψυχροί Βορειοευρωπαίοι διακατέχονται πραγματικά από γνήσιο φιλοευρωπαϊκό πνεύμα. Όπως και να έχει, το βέβαιο είναι πάντως ότι δεν αναμένεται κυβερνητική κρίση στη Σουηδία, όπως συνέβη μεσούσης της τσεχικής προεδρίας με την πτώση της κυβέρνησης στην Πράγα και με τις αντιευρωπαϊκές κορόνες του γραφικού ευρωσκεπτικιστή προέδρου Βάκλαβ Κλάους, που ήλθαν να επιδεινώσουν την κατάσταση. Αυτό που αντίθετα αναμένεται είναι η σοβαρή αντιμετώπιση κρίσιμων προβλημάτων, καθώς η Ενωμένη Ευρώπη βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο. Την άλλη εβδομάδα συνέρχεται το νέο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο τέλος Οκτωβρίου τερματίζεται η θητεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τον ίδιο μήνα διεξάγεται στην Ιρλανδία το νέο δημοψήφισμα για τη Συνθήκη της Λισαβόνας.

Ήδη έχει προκύψει πρόβλημα ως προς την επικύρωση από το Κοινοβούλιο της απόφασης της τελευταίας συνόδου κορυφής των «27» για το διορισμό του Ζοζέ Μανουέλ Μπαρόζο στη θέση του προέδρου της νέας Επιτροπής. Η Σοσιαλιστική Ομάδα αρνήθηκε να γίνει η ψηφοφορία στις 14 Ιουλίου και η σουηδική προεδρία πρότεινε τον Σεπτέμβριο, ενώ η ομάδα των Φιλελευθέρων, οι οποίοι εξέλεξαν ως νέο τους πρόεδρο τον Γκυ Φερχόφστατ, πιθανώς να τον προτείνουν ως αντίπαλο του κ. Μπαρόζο. Ο κ. Φερχόφστατ θεωρείται αποδεκτός από τους Σοσιαλιστές και τους Οικολόγους, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο την επικράτηση του αντιπάλου του. Αυτό όμως που όλοι περιμένουν με αγωνία είναι το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στην Ιρλανδία. Διότι, αν οι Ιρλανδοί πουν «όχι» για δεύτερη φορά, τότε η Ευρώπη εισέρχεται σε νέες περιπέτειες. Αν πουν «ναι» (και αν η νέα συνταγματική συνθήκη επικυρωθεί από τους «δύσκολους» προέδρους της Τσεχίας και της Πολωνίας), τότε θα τεθεί σε ισχύ το 2010 και θα αρχίσει ο αγώνας για την εκλογή του νέου προέδρου της Ευρώπης, θέση που θεσμοθετεί η νέα συνθήκη. Ήδη διαγωνίζονται για τη θέση αυτή οι πρώην πρωθυπουργοί Τόνι Μπλερ και Φελίπε Γκονζάλες.

Η σουηδική προεδρία θέλει να κρατηθεί μακριά από τις διαμάχες αυτές και θα δώσει προτεραιότητα στην αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και της κλιματικής αλλαγής. Είναι όμως περιορισμένα τα περιθώρια δράσης της, καθώς στον οικονομικό τομέα οι κοινοτικοί κανόνες δεν στάθηκαν ικανοί να συγκρατήσουν την οικονομική κατάρρευση, ενώ στο θέμα του κλίματος όλα εξαρτώνται από τη στάση που θα τηρήσουν τελικά οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Κίνα. Αντίδραση θα συναντήσει από το γαλλογερμανικό άξονα και στην επιδίωξή της να προωθήσει τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Τουρκία, ενώ είναι αμφίβολο αν θα έχουν ολοκληρωθεί ως το τέλος του έτους, όπως αρχικά είχε προβλεφθεί, οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Κροατία, μετά το βέτο της Σλοβενίας λόγω συνοριακών διαφορών. Εύκολα, λοιπόν, καταλήγει κανείς στο συμπέρασμα ότι το ευρωπαϊκό εγχείρημα πάσχει σοβαρά και οι εναλλασσόμενες προεδρίες ελάχιστα μέσα διαθέτουν για να επηρεάσουν τα πράγματα». (Ι. Καρτάλης, «Οι Σουηδοί», ΤΟ ΒΗΜΑ, 5/7/2009).

«Το τιμόνι της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέλαβαν από την εβδομάδα αυτή οι Σουηδοί και το γεγονός από μόνο του αποτελεί μία πολύ θετική εξέλιξη για την πορεία των θεμάτων της Ευρώπης, το επόμενο διάστημα. Ιδίως μετά την κακή προεδρία των Τσέχων. Οι Σουηδοί φημίζονται για τη ρεαλιστική προσέγγιση των πραγμάτων και αυτό είναι ένα σημαντικό πλεονέκτημα στις κρίσιμες περιόδους, όπως η σημερινή. Επιπλέον, οι βόρειοι εταίροι μας θεωρούνται εξαιρετικά αποτελεσματικοί και αυτό φαίνεται από τα

επιτεύγματα που έχουν σημειώσει κάνοντας το καταπληκτικό ταίριασμα της οικονομίας της αγοράς με το κοινωνικό κράτος και την υψηλή παιδεία, την ένταξη των τεχνολογικών εξελίξεων στην παραγωγική μηχανή κ.ο.κ.

Ακόμη, όμως, σημαντικό είναι ότι τη σουηδική προεδρία θα ακολουθήσουν οι Ισπανοί και οι Βέλγοι, οι οποίοι, όλοι, διακρίνονται για τη συνέπειά τους στην υπόθεση της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Ειδικότερα, για την προεδρία που ξεκίνησε τώρα και θα ολοκληρωθεί τον Δεκέμβριο, οι Σουηδοί έχουν προτάξει να διαχειριστούν τρία πολύ καθοριστικά θέματα για τον βηματισμό και το μέλλον της Ευρώπης. Θέματα που αφορούν την έξοδο από την κρίση, την ανάπτυξη, το περιβάλλον, μία κοινή ευρωπαϊκή στρατηγική απέναντι στις μεγάλες προκλήσεις της εποχής.

Το πρώτο, λοιπόν, κορυφαίο σημείο είναι η προετοιμασία της Ευρώπης για μία ενιαία πολιτική όσον αφορά την προστασία του περιβάλλοντος. Να καθήσει η Ευρώπη στο παγκόσμιο τραπέζι των συζητήσεων με κοινές και ουσιαστικές προτάσεις. Επί της ουσίας δηλαδή στη Συνδιάσκεψη της Κοπεγχάγης, η οποία θα πραγματοποιηθεί τον Δεκέμβριο με τη συμμετοχή των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας, για τον δραστικό περιορισμό της εκπομπής ρύπων στην ατμόσφαιρα. Οι Σουηδοί πιστεύουν, πολύ σωστά, ότι η υιοθέτηση προτάσεων που θα αλλάζουν τις προτεραιότητες στην ενέργεια και τις επενδύσεις (πράσινη οικονομία) αποτελεί και τον δρόμο για την έξοδο της οικονομίας σταδιακά από την ύφεση.

Το δεύτερο κρίσιμο σημείο είναι το πώς η Ευρώπη θα διαμορφώσει μία κοινή οικονομική αντίληψη για την μετά την κρίση εποχή. Κατ' αρχάς, ένα νέο μοντέλο που θα αποσκοπεί στη σταθερότητα του συστήματος και στη συνέχεια στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Οι Σουηδοί θεωρούν απαραίτητο, πρώτον, ένα καινούργιο θεσμικό πλαίσιο εποπτείας του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αυστηρότερο και υπερεθνικό, αλλά και, δεύτερον, μία αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας, ώστε να ξαναγίνει σεβαστό. Πιστεύουν ότι τα δημοσιονομικά ζητήματα, όπως τα ελλείμματα και το χρέος, θα πρέπει να τεθούν ξανά προς συζήτηση και σε νέες βάσεις, με δεδομένο ότι οι τεράστιες κρατικές ενισχύσεις για την αναχαίτιση της κρίσης ανέτρεψαν τις έως τώρα δομές. Χωρίς τη διευθέτηση του προβλήματος, η προοπτική της ανάκαμψης φαλκιδεύεται.

Το τρίτο πολύ σημαντικό σημείο είναι η ευρωπαϊκή διακυβέρνηση. Το τι θα γίνει δηλαδή με τη Συνθήκη της Λισσαβώνας. Μέχρι τον Οκτώβριο θα εκκρεμεί το δημοψήφισμα στην Ιρλανδία, που μπορεί να τα τινάξει όλα στον αέρα. Αλλά και άλλα ζητήματα που παραμένουν ανοικτά. Όπως η συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων στις μεγάλες αποφάσεις για την Ευρώπη, που προτάσσουν σήμερα οι Γερμανοί. Και αυτά όλα, πολύ σωστά, οι Σουηδοί δεν θέλουν να τα αφήσουν στην τύχη τους.» (Γ. Κοτοφωλου, «Ο σουηδικός ρεαλισμός», Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 5/7/2009)

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ, ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ Ε.Ε.

(Για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών).

Επιλογή από ευρύτερο κείμενο από το τριμηνιαίο δελτίο που παραδόθηκε τον Ιούνιο 2009). Την ομάδα έργου συντονίζει ο Νίκος Κουτσιαράς.

IOBE, Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, Μάιος 2009⁴

Τους πρώτους μήνες του 2009, είναι πλέον εμφανείς οι αρνητικές επιπτώσεις της χρηματοπιστωτικής κρίσης στα βασικά μεγέθη της οικονομίας. Σύμφωνα με τις προβλέψεις των διεθνών οργανισμών, ο ρυθμός μεγέθυνσης της παγκόσμιας οικονομίας, το 2009, θα κυμανθεί μεταξύ -1,3% και -1,5%. Επιπλέον, έντονες αναμένονται οι επιπτώσεις της στις εισαγωγές, τις εξαγωγές και την ανεργία. Οι συντονισμένες, όπως για παράδειγμα σε επίπεδο ΕΕ, αλλά και οι μεμονωμένες κρατικές παρεμβάσεις για την ανάκαμψη των εθνικών οικονομιών φαίνεται ότι έχουν επιδράσει θετικά στο διεθνές οικονομικό κλίμα, αν και ακόμα δεν έχουν επηρεασθεί σημαντικά τα βασικά μεγέθη της οικονομικής δραστηριότητας. Η συνεχιζόμενη άνοδος των κυριότερων χρηματιστηριακών αγορών αξιολογείται ενθαρρυντικά για την ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας. Η επεκτατική δημοσιονομική πολιτική, όμως, που εφαρμόζουν πολλές ευρωπαϊκές κυβερνήσεις, αναμένεται να αυξήσει το δημοσιονομικό τους έλλειμμα. Στην πλειονότητα των χωρών της ευρωζώνης, το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να ξεπεράσει το όριο του 3% που θέτει το Σύμφωνο Σταθερότητας.

Στην Ελλάδα, σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία της ΕΣΥΕ, ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης, το πρώτο τρίμηνο του 2009, διαμορφώθηκε σε 0,3% έναντι 3,2% το αντίστοιχο τρίμηνο το 2008. Σύμφωνα με εκτιμήσεις του IOBE, παρατηρείται αύξηση της δημόσιας κατανάλωσης, ενώ η ιδιωτική και οι επενδύσεις καταγράφουν πτώση. Παράλληλα, παρατηρείται συρρίκνωση των εισαγωγών έναντι των εξαγωγών. Σε βασικούς τομείς της οικονομίας, όπως στη βιομηχανία και το λιανικό εμπόριο, παρατηρείται συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας. Η αύξηση των δημοσίων επενδύσεων και της δημόσιας κατανάλωσης αναμένεται να επηρεάσει θετικά τη συνολική ζήτηση, όμως οξύνει το δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας. Η βελτίωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα τον Απρίλιο δεν μπορεί να αξιολογηθεί ως σαφής ένδειξη ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας, ενώ οι ανησυχίες για αύξηση της ανεργίας στην Ελλάδα, αλλά και στην Ευρώπη εξακολουθούν να είναι διάχυτες.

Το πρώτο δίμηνο του 2009, η ανεργία προσέγγισε το 9,3%, ενώ σύμφωνα με εκτιμήσεις του IOBE, στο σύνολο του έτους η ανεργία θα κυμανθεί κοντά στο 9%, καθώς επιβραδύνεται ο ρυθμός αύξησης του εργατικού δυναμικού. Η αύξηση της ανεργίας τους πρώτους μήνες του έτους οφείλεται στη μείωση του αριθμού των απασχολούμενων (0,8%), αλλά και στην αύξηση του αριθμού των ανέργων (16,9%). Επίσης, η πορεία της ανεργίας το 2008 αναδεικνύει τα έντονα διαρθρωτικά προβλήματα της αγοράς εργασίας, με τις γυναίκες και τους νέους να πλήττονται περισσότερο από την

⁴ <http://www.iobe.gr/media/elloik/IOBEGreek.pdf>

ανεργία. Σε επίπεδο περιφερειών, η Δυτική Μακεδονία φαίνεται ότι πλήττεται περισσότερο από την ανεργία.

Ο πληθωρισμός θα συνεχίσει την πορεία αποκλιμάκωσης, εξαιτίας των χαμηλών τιμών του πετρελαίου και της συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας. Το 2009, ο ρυθμός πληθωρισμού αναμένεται να προσεγγίσει το 1,8%.

Ο ρυθμός μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας στο τέλος του 2009 αναμένεται να προσεγγίσει το 0,5%. Σε αυτό θα συμβάλουν η σταθερή συμμετοχή του δημόσιου τομέα στην οικονομική δραστηριότητα, οι πόροι του ΕΣΠΑ και ο περιορισμός του ελλείμματος. Η τρέχουσα δυσμενής οικονομική συγκυρία αναδεικνύει τα σημαντικά διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας όπως τα δημοσιονομικά ελλείμματα, το υψηλό χρέος, την αναποτελεσματική λειτουργία του δημόσιου τομέα, την εσωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας και τη χαμηλή ανταγωνιστικότητά της. Η κρίση περιορίζει τις δυνατότητες δανεισμού του δημόσιου τομέα, αυξάνει το κόστος του και προκαλεί στρεβλώσεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Επιπλέον, οι δυνατότητες άσκησης επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής είναι περιορισμένες εξαιτίας των δίδυμων ελλειμμάτων και του δημόσιου χρέους. Πρωταρχικός στόχος της οικονομικής πολιτικής θα πρέπει να είναι η δημοσιονομική προσαρμογή, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος του 3% για το έλλειμμα, αλλά και να βελτιωθεί η εικόνα της οικονομίας στις διεθνείς αγορές. Αν δεν ληφθούν πρόσθετα μέτρα, το δημόσιο έλλειμμα, το 2009, αναμένεται να προσεγγίσει το 5%.

Σύμφωνα με την έκθεση του IOBE, η πορεία των δημοσίων δαπανών και εσόδων τους πρώτους μήνες του 2009 δεν καθιστά εφικτούς τους στόχους για το δημόσιο έλλειμμα του 3% για το 2010 και του μηδενισμού του το 2013. Συνεπώς, απαιτείται σημαντική προσπάθεια και λήψη πρόσθετων μέτρων, γεγονός, όμως που είναι δύσκολο, δεδομένης της σημαντικής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Παράλληλα με τα δημοσιονομικά μέτρα, θα πρέπει να ληφθούν και άλλα διαρθρωτικού χαρακτήρα, όπως για παράδειγμα η βελτίωση της διαδικασίας κατάρτισης και παρακολούθησης του προϋπολογισμού, η αξιολόγηση της σκοπιμότητας και αποτελεσματικότητας των δαπανών, ο έλεγχος των δαπανών της τοπικής αυτοδιοίκησης, η βελτίωση της λειτουργίας των φοροεισπρακτικών μηχανισμών και η υπαγωγή όλων των εισοδημάτων στην ισχύουσα φορολογική κλίμακα.

Το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα δεν έχει εμφανίσει σημαντικές απώλειες από τη συμμετοχή σε τοξικά επενδυτικά προϊόντα. Ωστόσο, εξαιτίας της πρόσφατης χρηματοπιστωτικής κρίσης παρατηρείται συρρίκνωση της πιστωτικής επέκτασης προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά, παρά τη λήψη μέτρων για την τόνωση της κυκλοφορίας χρήματος και κεφαλαίων.

Ένα νέο πλαίσιο αναπτυξιακής πολιτικής θα πρέπει να υιοθετηθεί, το οποίο θα προσανατολίζεται στην τόνωση των εξαγωγών, στην αξιοποίηση των εθνικών αποταμιεύσεων-πόρων, την ενίσχυση των επενδύσεων, την τόνωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενδυνάμωση της προσφοράς προϊόντων-υπηρεσιών και τον περιορισμό του δημόσιου ελλείμματος.

Στην έκθεση γίνεται ειδική αναφορά στην αμυντική βιομηχανία της χώρας. Παρά την προσπάθεια μείωσης της εξάρτησης των αμυντικών προμηθειών από το εξωτερικό, η εγχώρια ζήτηση αμυντικού υλικού εξακολουθεί να καλύπτεται, κυρίως, από ξένους προμηθευτές, εξαιτίας των αδυναμιών σε όρους καινοτομίας και τεχνογνωσίας. Οι εισαγωγές καλύπτουν, κυρίως, αεροσκάφη, πλοία και τεθωρακισμένα οχήματα.

Σημειώνεται ότι οι αμυντικές δαπάνες έχουν σταθεροποιηθεί μετά το 2000. Το ύψος τους επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες πολιτικής ή στρατηγικής φύσεως, τις αμυντικές δαπάνες άλλων χωρών και την πολιτική προμηθειών που εφαρμόζει ένα κράτος. Το έλλειμμα καινοτομίας της ελληνικής αμυντικής βιομηχανίας οφείλεται τόσο στις περιορισμένες δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη στο συγκεκριμένο τομέα, αλλά και στην περιορισμένη συμμετοχή των επιχειρήσεων σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα. Μεταξύ των προτάσεων που διατυπώνονται για τη βελτίωση της αμυντικής βιομηχανίας είναι η προβολή στο εξωτερικό των αμυντικών επιχειρήσεων, η ένταξη των ελληνικών επιχειρήσεων σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα και η επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης αντισταθμιστικών ωφελημάτων υπέρ της αμυντικής βιομηχανίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Σύγκριση Προβλέψεων για Επιλεγμένους Δείκτες (2008-2010)
(σε σταθερές αγοραίες τιμές 2000, ετήσιες % μεταβολές)

	ΥΠΟΙΟ			ΕΕ			ΟΟΣΑ			ΔΝΤ		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
ΑΕΠ	3,0	1,1	1,6	2,9	-0,9	0,1	3,2	1,9	2,5	2,9	-0,2	-0,6
Τελική Ζήτηση	;	;	;	1,0	-2,2	0,3	1,8	2,0	2,0	;	;	;
Ιδιωτική Κατανάλωση	3,1	3,5	1,0	2,2	0,4	0,5	2,4	2,3	2,6	;	;	;
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	4,3	2,6	2,5	4,2	1,8	2,3	4,5	2,7	2,4	4,2	1,6	2,1
Ακαθ.Επενδ. Παγίου Κεφαλαίου	-8,9	-0,5	3,0	-	-5,6	0,7	-0,5	1,0	2,7	;	;	;
Ανεργία (%)	7,5	8,0	8,0	7,7	9,1	9,7	7,6	8,0	8,2	7,6	9,0	10,5
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (%ΑΕΠ)	-3,5	-3,7	-3,2	-5,0	-5,1	-5,7	-2,8	-2,7	-2,1	;	;	;
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (%ΑΕΠ)	-	-	-	-	-14,8	-15,0	-	-	-	-	-	-12,6
Ακαθάριστο Δημόσιο Χρέος (%ΑΕΠ)	14,6	13,4	13,0	16,9			14,5	13,9	13,2	14,4	13,5	
	94,6	96,3	96,1	97,6	103,4	108,0	;	;	;	;	;	;

Πίνακας 2: Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ (μονάδες αγοραστικής δύναμης, ΜΑΔ ΕΕ-27=100)

	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΕ-27	100	100	100	100	100
ΕΕ-15	113,2	112,8	112,2	111,7	110,5
ΕΛΛΑΔΑ	94	92,8	94,1	94,8	96,6

Πίνακας 3: Παραγωγικότητα Εργασίας ανά Απασχολούμενο Άτομο (ΑΕΠ σε μονάδες αγοραστικής δύναμης, ΜΑΔ ΕΕ-27=100/αριθμός εργαζομένων)

	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΕ-27	100	100	100	100	100
ΕΕ-15	110,9	110,8	110,5	110,3	109,4
ΕΛΛΑΔΑ	101,2	99,99	100,7	102,1	104,5

Πίνακας 4: Ακαθάριστη Εγχώρια Δαπάνη σε Έρευνα και Ανάπτυξη (R&D) (%ΑΕΠ)

	2003	2004	2005	2006	2007
ΕΕ-27	1,86	1,82	1,82	1,84	1,83

ΕΕ-15	1,86	1,85	1,84	1,86	1,86
ΕΛΛΑΔΑ	0,57	0,55	0,58	0,57	0,57

Πίνακας 5: Εκπομπές Αερίων που σχετίζονται με το Φαινόμενο του Θερμοκηπίου (ποσοστιαία μεταβολή από το έτος βάσης ως προς τους στόχους του Κιότο, σε ισοδύναμα CO₂)

	2003	2004	2005	2006	2010
ΕΕ-27	93	93,2	92,5	92,3	;
ΕΕ-15	98,6	98,8	98,1	97,3	92
ΕΛΛΑΔΑ	124,8	125	125,1	124,4	125

Πίνακας 6: Ποσοστό Πληθυσμού στο Όριο της Φτώχειας (% ατόμων με διαθέσιμο εισόδημα κάτω του 60% του εθνικού διάμεσου εισοδήματος)

	2003	2004	2005	2006	2007
ΕΕ-27	;	1	16	16	16
ΕΕ-15	15	17	16	16	17
ΕΛΛΑΔΑ	21	20	20	21	20

Πίνακας 7: Επιχειρηματικές Επενδύσεις (ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου ιδιωτικών επιχειρήσεων %ΑΕΠ)

	2004	2005	2006	2007
ΕΕ-27	17,2	17,7	18,2	18,7
ΕΕ-15	17,2	17,7	18,2	18,6
ΕΛΛΑΔΑ	19	18,5	19,5	19,5

Πίνακας 8: Πρόσβαση στο Διαδίκτυο (% νοικοκυριών που έχουν δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο)

	2005	2006	2007	2008
ΕΕ-27	48	49	54	60
ΕΕ-15	53	54	59	64
ΕΛΛΑΔΑ	22	23	25	31

ΤΥΠΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

- Ιωακειμίδης Π.Κ., «Προτεραιότητες δημόσιας υγείας και ασφάλειας», 3/7/2009, ΤΑ ΝΕΑ
- Βερέμης Θ., «Σε αναζήτηση της αρετής», 7/6/2009, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
- Τσουκάλης Λ., «Τα αποτελέσματα στην Ευρώπη των «27»», 8/6/2009, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
- Κουλουμπής Θ., «Ομπάμα: όνειρα και πραγματικότητα», 21/6/2009, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
- Κουλουμπής Θ., «Ο αναρχικός τραπεζίτης», 19/7/2009, Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
- Ιωακειμίδης Π.Κ., «Μετανάστευση σε Ελλάδα και Ένωση», 26 /6/ 2009, ΤΑ ΝΕΑ

ΞΕΝΟΣ

- “A trial that will define Turkey”, 21/7/2009, The Independent.
- “Croatian Prime Minister quits politics”, 1/7/2009, The Independent.
- “Czech presidency prioritised issues most Europeans truly care about”, 1/7/2009, Financial Times.
- “Economic crisis dominates developing world summit”, 15/7/2009, The Independent.
- “Europe's democratic deficit”, 9/7/2009, The Independent.
- “Fight against recession tops Sweden's agenda”, 7/7/ 2009, Financial Times.
- “Ireland to hold second EU vote referendum”, 9/7/2009, The Independent.
- Atkins R., “Germany powers eurozone recovery”, 24/7/2009, The Independent.
- Barber T., “Law of the first mention stands between Blair and top EU job”, 21/7/ 2009, Financial Times.

- Barber T., “Sweden begins EU presidency with defence of private equity”, 2 /7/2009, Financial Time.
- Barber T., “Sweden damps hopes of solution to Balkan disputes during presidency”, 23/7/2009, Financial Times.
- Barber T., “The European Union can be proud but not complacent”, Financial Times, 12/7/2009.
- Chaffin J., “Blair named in EU presidency race”, 16/7/2009, Financial Time.
- Chaffin J., “MEPs elect Poland's Buzek to presidency”, 13/7/2009, Financial Times.
- Chaffin J., “Barroso critic yearns for a bit of Delors magic”, 22/7/2009, Financial Times.
- Chaffin J., “European leader seeks magic of Delors”, 22/7/2009, Financial Times.
- Chaffin J., “European leader seeks magic of Delors”, 22/7/2009, The Independent.
- Chaffin J., “Hopefuls start presidency race”, 08/7/ 2009, Financial Times.
- Garnham P., “Bond outflow rates raise fears for euro strength”, 10/7/2009, Financial Times.
- Garnham P., “Euro advances as German factory orders soar”, 7/7/2009, Financial Times.
- Garnham P., “European bank tensions threaten euro”, 9/7/2009, Financial Times.
- Garnham P., “Greater risk aversion wipes early euro gains”, 8/7/2009, Financial Times.
- Igra D., “Brussels warns Bulgaria and Romania on graft”, 23/7/2009, Financial Times.
- Igra D., “Sweden's Bildt challenges Bosnia on visa issue”, 5/7/2009, Financial Times.
- Meade G., “Tony Blair backed to be Europe's first president”, 15/7/2009, The Independent.
- Miln R., “Euro surge raises fears for recovery”, 6/7/2009, Financial Times.
- Pickard J., “Business warns on agency workers directive”, 23/7/2009, Financial Times.
- Pope H., “EU support is needed for Turkey to progress”, 21/7/2009, The Independent.
- Reinfeldt F., “Main tasks for Sweden's European presidency”, 5/7/2009, Financial Times.
- Tait N., “Hopes are high that Europe's new rules will improve markets' trust”, 23/7/ 2009, Financial Times.
- Timmins N., “EU immigrants pay their way”, 23/7/ 2009, Financial Times.
- Wiesmann G., “ECB warns of eastern Europe risk as demand for euro cash rises”, 9/7/2009, Financial Times.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

- Behrens A., “The Financing of the Global Energy Efficiency and Renewable Energy Fund (GEEREF)”, CEPS Policy Brief No: 190, 23/6/2009.
- Brady H., “Intelligence, emergencies and foreign policy: The EU's role in counter-terrorism”, CER essay, July 2009, <http://www.cer.org.uk/>
- De Grauwe P., “Government debt is both unsustainable and desirable”, CEPS Commentaries, 24/6/2009
- De Grauwe P. & Gros D., “A New Two-Pillar Strategy for the ECB”, CEPS Policy Brief No: 191, 30/6/2009
- De Grauwe P., “Economics in crisis: It is time for a profound revamp”, CEPS Commentary, 23/7/2009
- Emerson M. (ed.), “Readings in European Security”, CEPS Paperback, Volume 5, 12/6/2009.
- Emerson M., “Russian Games with the WTO”, CEPS Commentary, 14/7/2009
- Emerson M., Kausch K., Youngs R. (eds), “Islamist Radicalisation: The Challenge for Euro-Mediterranean Relations”, CEPS Paperbacks, 3/6/2009

- Grant C. (with a response by Robert Cooper), "Is Europe doomed to fail as a power?", CER essay, July 2009
- Grant C., "Liberalism retreats in China", CER briefing note, July 2009
- Gros D., "Global Imbalances and the Accumulation of Risk", No: 189, 12/6/2009
- Gros D., "A more conservative Europe and EU!", CEPS Commentaries, 8/6/2009
- Gros D., "Institution-Building in Action", CEPS Commentaries, 22/6/2009
- Kaczyński P. M., "More Unity than Diversity - The European Parliament after the elections", CEPS Commentaries, 24/6/2009
- Key S. J., "Deposit-Protection Schemes: Issues for an EC Directive", CEPS Reports in Finance and Banking, 8/6/2009
- Lannoo K., "Mind the Basel Gap", CEPS Commentary, 16/7/2009
- Lo B., "Medvedev and the new European security architecture", CER essay, July 2009
- O'Donnell C. M., "The EU finally opens up the European defence market" CER policy brief, June 2009.
- Okano-Heijmans M. & Van der Putten F.-P., "China's Rise and the Changing Rules of the Game in the International Order", CEPS Commentaries, 6/7/2009
- Renda A. (Project Coordinator), Kurpas S., Kaczyński P. M., Acedo Montoya L., Schrefler L., "Policy-Making in the EU: Achievements, Challenges and Proposals for Reform", 9/6/2009
- Secieru St., "Russian Foreign Policy in Times of Crisis: Greater compliance or resilient self-confidence?", CEPS Policy Brief No: 192, 1/7/2009

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

- Arregui J. & Thomson R., **States' bargaining success in the European Union**, Journal of European Public Policy, Volume 16, Issue 5 August 2009. Abstract: This study describes and explains states' bargaining success in legislative decision-making in the European Union. We measure bargaining success by the congruence between decision outcomes and states' policy positions on a wide range of controversies. We develop and test expectations about variation in states' bargaining success from models of bargaining and legislative procedures. The analyses are based on a newly updated dataset on legislative decision-making that covers the period before and after the 2004 enlargement. The main descriptive finding is that there are no clear winners and losers among member states when a large number of decision outcomes are considered together. However, on any given issue, states typically differ markedly from each other in their bargaining success. Both bargaining models and procedural models provide insights that explain some of the variation in states' bargaining success.
- Bland D., **Ideas, institutions, and policy change**, Journal of European Public Policy, Volume 16, Issue 5 August 2009. Abstract: Seeking to amend historical institutionalism, this article draws on the political science literature on ideas and the sociological literature on framing to discuss three ways in which ideational processes impact policy change. First, such processes help to construct the problems and issues that enter the policy agenda. Second, ideational processes shape the assumptions that affect the content of reform proposals. Third, these processes can become discursive weapons that participate in the construction of reform imperatives. Overall, ideational processes impact the ways policy actors perceive their interests and the environment in

- which they mobilize. Yet, such processes are not the only catalyst of policy change, and institutional constraints impact the politics of ideas and policy change. This claim is further articulated in the final section, which shows how national institutions and repertoires remain central to the politics of policy change despite the undeniable role of transnational actors and processes, which interact with such institutions and repertoires.
- Cisneros Örnberg J., **Escaping deadlock – alcohol policy-making in the EU**, Journal of European Public Policy, Volume 16, Issue 5 August 2009.
- Delreux T., **The EU negotiates multilateral environmental agreements: explaining the agent's discretion**, Journal of European Public Policy, Volume 16, Issue 5 August 2009.
- Gromes T., **The Prospect of European Integration and Conflict Transformation in Bosnia and Herzegovina**, Journal of European Integration, Volume 31, Issue 4 July 2009. Abstract: Conflict transformation means a change for the better that relates to the conflict object, the parties to the conflict and the way they pursue their antagonistic interests. This article investigates how the prospect of being integrated into the European Union can transform ethno-political conflicts over secession. It sketches out a framework of potential positive and negative impacts and it applies these considerations to Bosnia and Herzegovina, which was offered the possibility of membership in 1999. Since 2002, the prospect of integration has furthered conflict transformation through setting incentives to put up with the contested common state, providing the parties to the conflict with a shared vision, and reinforcing the norms of democracy and non-violence. However, the EU could lose its constructive influence, if it ignores that some of its demands serve the interests of one side while they violate these of the other.
- Hartlapp M., **Implementation of EU Social Policy Directives in Belgium: What Matters in Domestic Politics?**, Journal of European Integration, Volume 31, Issue 4 July 2009. Abstract: This paper provides insight into the transposition in Belgium of six EU social policy directives adopted during the 1990s. Arguing that domestic politics matter for understanding transposition of EU policies in this country, it addresses the discordant findings concerning propositions about misfit, administrative inefficiencies and difficulties, as well as veto players. On the basis of an in-depth country analysis, it shows how these concepts can be clarified by taking into account factors that have typically been omitted in quantitative research and by analysing more directly mechanisms that are not easily captured by quantifiable proxies. The paper concludes by describing the efforts that have been undertaken in Belgium to adjust specific features of the national political system so as to cope better with adaptation requirements, which again reinforces the relevance of domestic politics for implementation processes.
- Liefferink D., Arts B., Kamstra J., Ooijevaar J., **Leaders and laggards in environmental policy: a quantitative analysis of domestic policy outputs**, Journal of European Public Policy, Volume 16, Issue 5 August 2009.
- Panke D., **Social and Taxation Policies - Domaine Réservé Fields? Member States Non-compliance with Sensitive European Secondary Law**, Journal of European Integration, Volume 31, Issue 4 July 2009.
- Renner S. & Trauner F., **"Creeping EU Membership in South-east Europe: The Dynamics of EU Rule Transfer to the Western Balkans"**, Journal of European

Integration, Volume 31, Issue 4 July 2009. Abstract: The countries of the Western Balkans have all been subsumed under a pre-accession framework that is comparable to previous enlargement rounds, but with two main differences: the EU has thus far refrained from naming a timetable for eventual membership and supports flexible forms of integration in different policy fields. With only a loose prospect of membership, how strong is the EU's influence in the Western Balkans? With our empirical examples, drawn from energy policy and Justice and Home Affairs, we argue that the incentive of membership remains powerful in terms of initiating EU rule transfer. The key to successful rule adoption in the Western Balkans is to provide clear and tangible short-term incentives. Rather than full membership, the result is sectoral integration and a creeping process towards EU membership.

- Trauner F., **From membership conditionality to policy conditionality: EU external governance in South Eastern Europe**, Journal of European Public Policy, Volume 16, Issue 5 August 2009.
- Vanhala L., **Anti-discrimination policy actors and their use of litigation strategies: the influence of identity politics**, Journal of European Public Policy, Volume 16, Issue 5 August 2009.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- 9/7/2009: Το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής ΕΛΙΑΜΕΠ, διοργάνωσε συζήτηση με θέμα: «**Η κυβέρνηση Ομπάμα, αποτροπή και αποπλισμός**» με τον Δρ. T.V. Paul από το Πανεπιστήμιο McGill του Καναδά, Αθήνα.
- 25-28/6/2009: Στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Σεμιναρίων το ΕΛΙΑΜΕΠ διοργάνωσε συνέδριο με τίτλο «**Ο χρησμός των Δελφών για την Ευρώπη: Πολιτική και πολιτικές**». Στη διάρκεια του εν λόγω συνεδρίου μία ομάδα αποτελούμενη από 40 κορυφαίους ακαδημαϊκούς, ειδικούς του χώρου, μέλη δεξαμενών σκέψης και δημοσιογράφους ανέλυσαν και αξιολόγησαν το αποτέλεσμα των Ευρωεκλογών 2009, και συζήτησαν την δυνατότητα επανακαθορισμού της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ υπό το φως της τρέχουσας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, τον παγκόσμιο ρόλο της Ευρώπης σε ένα ραγδαία μεταβαλλόμενο διεθνές περιβάλλον, τις προοπτικές της "Πράσινης Ευρώπης" και το μέλλον της Συνθήκης της Λισαβόνας.
- 26/6/2009: Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου διοργάνωσε την 7η διάλεξη «Μανουήλ Χρυσολωράς» με ομιλητή τον κ. Michael Frendo, Πρόεδρο της Επιτροπής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Θεμάτων και πρώην Υπουργό Εξωτερικών της Μάλτας με θέμα «**A voice for Europe in the Mediterranean - Challenges and Opportunities**» (Μια φωνή για την Ευρώπη στην Μεσόγειο - Προκλήσεις και Ευκαιρίες), Αθήνα.
- 18/6/2009: Το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τις Νομικές Υποθέσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, διοργάνωσε ημερίδα με θέμα «**Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στην Εθνική Έννομη και Πολιτική Τάξη – Η Εφαρμογή των Αποφάσεων και τα Δικαιώματα Ατόμων από Περιθωριοποιημένες Ομάδες και Μειονότητες**», Στρασβούργο.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΕΕΠ

1. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- Ανδρέου, Γιώργος, Συνοχή και διαρθρωτική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- Διαμαντίκος, Κων/νος - Τριαντόπουλος, Χρήστος, Το Διαδίκτυο στην υπηρεσία της έρευνας, Εκδόσεις Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2006.
- Διαμαντίκος, Κωσταντίνος, Θεωρία και πρακτική της αξιολόγησης Προγραμμάτων, δράσεων και πολιτικών, Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
- Δούση, Εμμανουέλα, Η κοινοτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας, Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- Καζάκος, Πάνος, Αναθεώρηση του συντάγματος και Οικονομία. Δοκίμιο οικονομικής ανάλυσης των συνταγματικών θεσμών, Εκδόσεις Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
- Καζάκος, Πάνος, Στη Μέση του Δρόμου; Η Ελλάδα και η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας, Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις, Αθήνα 2005.
- Κοτσιαράς, Αθανάσιος, "www.ΠολιτικόΙσλάμ.online.tr" Η ηλεκτρονική παρουσία του Τούρκικου πολιτικού Ισλάμ στο διαδίκτυο, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.
- Κουτσιαράς, Νίκος, Η Λήψη Αποφάσεων σε μια Οικονομική Ένωση. Υποδείξεις με αφετηρία τη σύγχρονη οικονομική θεωρία της πολιτικής, Παπαζήσης, Αθήνα 2003.
- Κουτσιαράς, Νίκος, Ποιος ελπίζει ή φοβάται τις Βρυξέλλες; Η ρυθμιστική παρέμβαση της Ε.Ε. στις αγορές εργασίας, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.
- Μπότσιου, Κων/να, Μεταξύ NATO και ΕΟΚ. Η Ευρώπη σε αναζήτηση μιας αμυντικής και πολιτικής ένωσης, 1949-1957, Παπαζήσης, Αθήνα 2002.
- Koutsiaras, Nikos, Understanding Economic and Monetary Union, Institute of European Integration and Policy, Metamesonykties Ekdoseis, Athens 2005.
- Τριαντόπουλος, Χρήστος, Εποπτεία τραπεζικού συστήματος: Η ευρωπαϊκή εμπειρία και το νέο κανονιστικό πλαίσιο, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.

2. ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A. Μέλη ΑΕΠ και Συνεργάτες από άλλα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα

- Διαμαντόπουλος, Χρήστος, "Διοικητικές αντιλήψεις και Διοικητικά συστήματα: Αγγλοαμερικάνικη και ευρωπαϊκή παράδοση". WP. A01/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0106
- Καζάκος, Πάνος, "Ανταγωνιστικότητα, Ανάπτυξη και Απασχόληση. Εθνικές δυνατότητες και προτεραιότητες.", WP. A03/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0304
- Καζάκος, Πάνος, "Στη Μέση του Δρόμου: Η Ελλάδα και η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας", 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/Met.Ekd.pdf
- Κουτσιαράς, Νίκος, "Η στρατηγική της Λισαβόνας και η έκθεση Kok: Μεταξύ οικονομικής σκοπιμότητας και πολιτικής ορθότητας", WP. A02/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0205
- Λάβδας, Κώστας - Χρυσόχου, Δημήτρης, Νέες κατευθύνσεις στη μελέτη της ευρωπαϊκής πολιτείας, WP. A02/06 (2006) στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0206
- Μαραβέγιας Ν., «Σε αναζήτηση ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ύπαιθρο», WP. A01/08 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0108.pdf
- Τζιφάκης, Νικόλαος - Φακιολάς, Ευστάθιος Τ. "Οι επιχειρήσεις ειρήνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Δυτικά Βαλκάνια", WP. A02/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0202
- Ananiadis, Blanca, "From Lisbon to Lisbon: Narratives of Social Europe". UACES 37th Annual Conference and 12th Research Conference, WP. A02/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0207
- Attina, Fulvio, Building the Union: an evolutionist interpretation, IEIP-EKEM (Conf.) 09 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)09.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)09.pdf)
- Bellamy, Richard, New modes of democracy: Can there be EU Democracy without parties or political representation? IEIP-EKEM (Conf.) 08 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)08](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)08)
- Castiglione, Dario, Notes on "The role of political identity in European integration", IEIP-EKEM (Conf.) 07 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)07.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)07.pdf)
- Diamantopoulos, Christos, "Thoughts on logical positivism, simon's decision theory and the aristotelian teleology", WP. A01/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0107
- Kaczynski, Piotr Maciej, "Polish Dilemmas on the New European Union Treaty", Institute of Public Affairs(Warsaw)στο eeep.pspa.uoa.gr/IPA.pdf.
- Kassimatis, George, Common cultural roots - The cornerstone of the European Union IEIP-EKEM (Conf.) 05, στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)05.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)05.pdf)
- Kazakos, Panos, After the Constitutional Debacle: What way ahead for the Union?, IEIP-EKEM (Conf.) 10, στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)10.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)10.pdf)
- Kazakos, Panos, Europeanisation, Public Goals and Group Interests: Convergence Policy in Greece, 1990-2003 στο eeep.pspa.uoa.gr/WEP.pdf
- Kazakos, Panos, Scenarios for the future of Europe, WP. A01/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0105

- **Koutsiaras, Nikos - Andreou, George**, *Small can be beautiful: The EU budget - and the financial perspectives for 2007-2013*, WP. A01/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0104
- **Manitakis, Antonis**, *The impasses in constitutionalising the EU and the perspective of moving from the shared sovereignty of states to "condominium" of peoples*, IEIP-EKEM (Conf.) 02 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM \(Conf.\) 02](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM (Conf.) 02)
- **Pagoulatos, George**, *Deepening vs Widening: Revisiting the dilemma*, IEIP-EKEM (Conf.) 06 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM \(Conf.\) 06.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM (Conf.) 06.pdf)
- **Papadopoulou, Lina**, *Lost in "translation" or, how political visions IEIP-EKEM (Conf.) 04: regarding the future of Europe are "translated" into constitutional arrangements*
- **Taylor, Paul**, *The State of European Integration: a view on the present and future perspective*, IEIP-EKEM (Conf.) 01 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM \(Conf.\) 01](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM (Conf.) 01)
- **Trechsel, Alexander**, *The Swiss model: a bonanza for EU studies*, IEIP-EKEM (Conf.) 03, [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM \(Conf.\) 03](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM (Conf.) 03)

Β. Ερευνήτες και Επιστημονικοί Συνεργάτες Ε.Ε.ΕΠ

- **Λούκας, Γιάννης**, "Η παγκόσμια διατροφική κρίση και η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης", WP. B01/08:
- **Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος - Λαμπρίδης, Παναγιώτης**, "Η Αναζήτηση της Ειρήνης στο Αιγαίο: Μια Συνολική Αποτίμηση της Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης και Ασφάλειας στις Ελληνοτουρκικές Σχέσεις", WP. B08/04_2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0804
- **Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος**, *Θεωρία και μέθοδοι αξιολόγησης κοινωνικό - οικονομικών παρεμβάσεων*, WP. B05/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0506
- **Μανούζας, Ζήσης**, "Μείωση των ωρών εργασίας: Είναι αποτελεσματικό μέτρο για την αύξηση της απασχόλησης;", WP. B07/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0704
- **Ματσουκά, Κλεοπάτρα**, *Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Προβλήματα, Προοπτικές, Προκλήσεις*, WP. B04/06_2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0406
- **Μπουρίκος, Δημήτρης**, *Ζητήματα κοινωνικοασφαλιστικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα, Εισηγήσεις και προτεινόμενη βιβλιογραφία*, WP. B03/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0306
- **Παπούλιας, Ευάγγελος**, *Διεθνές και Ευρωπαϊκό πλαίσιο της εθνικής πολιτικής μουσείων. Περιπτώσιολογική μελέτη Αρκαδίας*, WP. B01/07, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0107
- **Σκάλλος, Δημήτρης**, "Από τον Ρεπουμπλικανικό Φιλελευθερισμό στη Δημοκρατία των Ελευθεριών: Μία προσέγγιση ανα-σημασιοδότησης της "φιλελεύθερης σοσιαλδημοκρατίας", WP. B02/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0207
- **Σοφού, Στεργούλα**, "Η Αναπτυξιακή Βοήθεια ως μέσο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Περίπτωση των Δυτικών Βαλκανίων", WP. B06/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0604
- **Τριαντιδής, Αρης**, "Οικονομικές προεκτάσεις της περιφερειακής ολοκλήρωσης στα Βαλκάνια", WP. B05/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0504
- **Andreou, George**, *Regional Policy in Greece Sectoral Case Study The Operational Programme "Competitiveness"*, WP. B01/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0104
- **Choros, Panagiotis**, *Political Conditionality in the European Neighbourhood Policy: The Case of the Southern Mediterranean*, WP. B02/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0205
- **Demiri, Eleni - Vlioras, Evangelos**, *The Greek Contribution to CFSP and Civilian Crisis Management*, WP. B02/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0204
- **Frangakis, Nikos - Papayannidis, A.D. - Demiri, Eleni - Vlioras, Evangelos**, *FORNET CFSP Annual Report 2004-Greece*, WP. B03/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0304
- **Kotsiaros, Athanasios**, *The change of the Greek foreign policy strategy towards Turkey: the Greek official political discourse*, WP. B01/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0106
- **Petrelli, Marina - Vallianatou, Anna**, *The medium-small and big member states: willing enough to draw common positions during the European Convention and IGC debate on CFSP and ESDP?*, WP. B02/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0206
- **Triantafyllou, Martha**, *Forecasting conflicts with the use of event data: The Greek-Turkish case of Imia*, WP. B04/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0404
- **Trantidis, Aris**, *Interests, Ideas and Norms: The Strategy of 'Symbiosis' in the European Neighbourhood Policy*, WP. B03/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0305
- **Trinquelle Isabelle**, "La spécificité de la gestion des déchets dans les îles au regard du droit communautaire" στο eeep.pspa.uoa.gr/IsabelleTrinquelle-French.pdf
- **Vallianatou, Anna**, *The Iraq crisis: did the fourth EU-Greek Presidency follow a problem solving approach?*, WP. B01/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0105

Κείμενα εργασίας Μονάδα Τουρκίας

- **Kotsiaros, Athanasios**, "Turkish National Elections 2007: Choosing between democracy and authoritarianism", RUT-WP03/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP03.07.pdf>
- **Κοτσιαρός, Αθανάσιος** (επ.), «Η Ευρωπαϊκή Κοινή Γνώμη και η Τουρκία: Διαπραγμάτευση ενάντια στη θέληση των ευρωπαίων πολιτών;» RUT-WP02/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP02.07.pdf>
- **Τριαντόπουλος, Χρήστος**, «Τουρκική οικονομία: Το τρένο του 2006 θα εκτροχιαστεί το 2007;», (2007) RUT-WP01/07 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP01.07.pdf>
- **Τσαπακίδης, Χρήστος**, «Οι Ρωσοτουρκικές Σχέσεις στη Μεταψυχροπολεμική Εποχή: Επαναπροσδιορισμός και Νέες Τάσεις», RUT-WP04/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP04.07.pdf>